

TWENOT

**TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN**

DE TANK

155

April 2002

In dit nummer o.a.:

Riviercrossingen (3)

De bouw van een

YA328 (3)

Brockway B666

Diamond 969A

Depannagewagen

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten".

Internet : <http://www.twenot.nl>
e-mail : twenot@twenot.nl

ISSN : 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter : **Marc van Etten**
Vice-voorzitter : **Joop v.d. Weerden**
Secretaris +
Speciale activiteiten : **Marc Tempels**
Penningmeester : **Kees Blijleven**
Externe contacten : **Jan Frankema**
Website : **Rob Plas**

REGIOCOÖRDINATOREN

Noordwest Nederland:

Jan van Veen, Haarlem,

Noordoost Nederland:

Bas Karman, Meppen,

Midden Nederland:

Marcel von Hobe, Deventer,

Zuidwest Nederland:

Rob Plas, Halsteren,

Zuidoost Nederland:

Marc van Etten, Loon op Zand,

REDACTIE

Jan van Veen

SECRETARIAAT:

of

Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr € 11,50
> 18 jr € 14,-
buitenland € 20,50
per kalenderjaar

Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette: Word 6.0

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

VERENIGINGSNIEUWS

De eerste ledenbijeenkomst van dit jaar was op 9 maart j.l., in het Museum der Nederlandse Cavalerie.

Het werd (zoals altijd) een gezellige dag met veel leden, veel modellen en veel handel. Op opzet was iets veranderd, in die zin dat alle handel, zowel commercieel als privé, naar de begane grond was "verbanen". Want, zo leek het in eerste instantie. Naarmate het drukker werd, bleek het echter een prima maatregel te zijn. De bezoekers wisten "de handel" goed te vinden en in de Waterloo Zaal was de hele dag voldoende ruimte om even te zitten, bij te praten, de wedstrijdmodellen te bewonderen en aankopen te bekijken.

De wedstrijd verliep goed. Veel inschrijvingen (76 stuks), goede kwaliteit en dus veel te bekijken en te beoordelen. Bij de prijsuitreiking veel bronzen, zilveren en gouden plaquettes en één "Best of Show", die gewonnen werd door **Bert Roberst** met een model van een **Opel Blitz blusvoertuig van de Luftwaffe**.

Vanaf deze plaats nogmaals gefeliciteerd!

De volgende bijeenkomst vindt plaats op **15 juni a.s.** in het **Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon**. U bent welkom vanaf 10.30 uur, toegang tot het museum op vertoon van de TWENOT lidmaatschapskaart.

Op de agenda staat dan in ieder geval de verkiezing c.q. aanstelling van twee nieuwe bestuursleden. Van de huidige bestuursleden zijn Jan Frankema en Joop v.d. Weerden aftredend en zij hebben besloten nu eens aan aantal jaren als gewoon TWENOT lid door het leven te gaan. Daar is uiteraard alle begrip voor, we danken beiden hartelijk voor de bewezen diensten en hopen dat ze nog heel lang en met veel plezier lid zullen zijn.

Hun vertrek betekent wel dat we nu twee nieuwe bestuursleden zoeken. Als het je aardig lijkt om ook eens op deze manier binnen TWENOT actief te zijn, bel dan gerust eens met onze secretaris Marc Tempels. Hij wil je er alles over vertellen.

Foto's voorpagina:

Foto boven: een foto genomen tijdens de Duitse veldtocht in Polen, 1939: drie Panzer II tanks, omgebouwd tot bruglegger
Grote foto: Italië, het gebied van Piémont, 5 december 1943. Twee Brockway's en een GMC met LeRoi compressor zijn verrast door het zeer snel stijgende water van de Voltorno (2,85 meter in vier uur! Foto: US Army)

Tenslotte een woord van dank aan allen die hebben gereageerd op het verzoek om eens een artikel voor DE TANK te schrijven. Er is weer het een en ander in portefeuille, zodat we weer even vooruit kunnen. De oproep blijft natuurlijk van kracht want alleen

dankzij de inbreng van de leden kunnen we DE TANK iedere twee maanden met een gevarieerde inhoud laten verschijnen. Blijf dus schrijven!

Het bestuur.

AGENDA

17 t/m 21 april	: InterModellbau, Dortmund (deelname TWENOT i.s.m. IMM)
12 mei	: Regiomiddag Zuidoost Nederland, GOIRLE
15 juni	: TWENOT bijeenkomst Overloon
17 t/m 21 juli	: War and Peace Show, Beltring, Engeland
14+15 september	: Euro Militaire, Folkstone, Engeland
5 oktober	: TWENOT bijeenkomst (plaats nog niet bekend)
12+13 oktober	: DUZI, Wesel (D)
12 oktober	: Kleinschalige modelbouw, IMM, Wesel, Duitsland
19+20 oktober	: Modelbouw Exclusief 2002, Hasselt (B) (deelname TWENOT)
19 t/m 27 oktober	: Nationale Modelbouw Manifestatie, Luchtvaartmuseum, Soesterberg (deelname TWENOT)
9 november	: IPMS Nationals, Nieuwegein (deelname TWENOT)

Intermodellbau, Dortmund, 17 t/m 21 april 2002

Tijdens deze modelbouwbeurs, de grootste van Europa, zal de TWENOT samen met onze Duitse zustervereniging IMM een stand bemannen. Nadat we vorig jaar als "gast" aanwezig waren in de IMM stand willen we ons dit jaar met een gecombineerde IMM/TWENOT stand presenteren aan een internationaal publiek.

Voor de bemanning van deze stand zoeken we leden die op een of meerdere dagen aanwezig willen zijn.

Ook leden die hun modellen beschikbaar willen stellen zijn welkom. We zijn speciaal op zoek naar modellen van Nederlandse voertuigen dan wel voertuigen met een Nederlands tintje. Maar andere modellen zijn uiteraard ook welkom.

Aangezien we de lijst met deelnemers zo spoedig mogelijk moeten inleveren verzoeken we u per omgaande te reageren bij *Marc Tempels*, ~~XXXXXXXXXX~~ (na 20.00 uur),
email: ~~XXXXXXXXXX~~

VRAAG & AANBOD

HENK de HAAN, ~~XXXXXXXXXX~~

heeft te koop:

- Militaire Spectator, jaargangen 1983 t/m 2000: € 55,=
- De Onderofficier, jaargangen 1987 t/m 1993 en 1995 t/m 2001: € 45,=
- De Legerkoerier, jaargangen 1983 en 1985 t/m 2001: € 55,=

HANS LEPPEN, ~~XXXXXXXXXX~~

email: ~~XXXXXXXXXX~~

heeft de volgende bouwdozen te koop (de prijzen staan in euro's en tussen haakjes achter de doos):

- Tamiya: IS-3 (17); Matilda (15); Jap. Type 90 (20); M-8 Howitzer (10); M-42 Duster (15); SU-85 (10); M-16 (15); Sd.Kfz.250/3 (10); M4A3E2 (15);
- Dragon: StuG-IV (15); Jagdpanzer IV L/48 (15); M4A3 POA (15); T-80 (15);
- Heller: AMX-30/155 (10); Somua S-35 (15); GMC (10);
- VM: Valentine Mk.III (10); Sd.Kfz.140/1 (10);
- Italeri: M-901 (7)
- Academy: M60A1 + KMT-4 (20);
- Start: T-30 (10);
- Sovereign: Humber Mk.I (20);

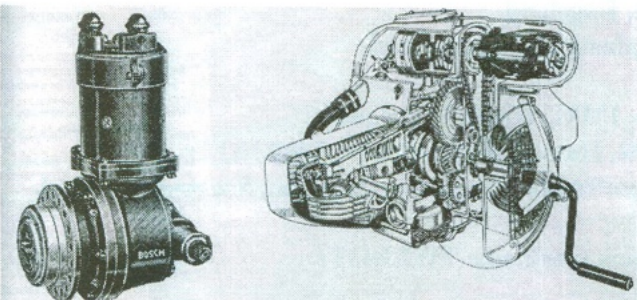
- Model Kasten: Sd.Kfz. wheel/track set (10);
- Verlinden: Sherman Wading Kit (10);

De prijzen zijn exclusief verzendkosten.

BERT KOOPMAN, [redacted]

schrijft:

Wie heeft gegevens over de generatorset die op onderstaande foto is afgebeeld? Dit type moet vrij veel gebruikt zijn bij de Duitse Wehrmacht/Luftwaffe. Volgens mijn gegevens is het een *Elektromaschinensatz EVZ 6 d* met een draaistroomgenerator 220/380 V van 6 kVA. De aandrijving werd verzorgd door een Zündapp motor KS 600 STAMO (stationaire motor).

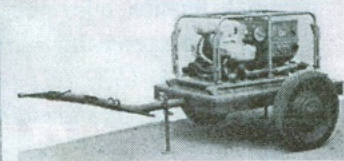
Als Lizenzfertigung wurde während des Krieges eine große Anzahl von Durchdreh-Anlassern für Flugmotoren bis 14 Ltr. Hubraum bei ZÜNDAPP gefertigt. Gegen Ende des Krieges begann außerdem die Entwicklung eines Getriebeträgers mit Fernwellenantrieb für Großflugmotoren.

Stationär-Motor für viele Verwendungszwecke, entwickelt aus dem KS 600-Motor, jedoch mit Kühlglocke, Handstarter und Magnetzündung. Mit Ausnahme der Nockenwelle waren alle wichtigen Motorenteile mit denen der Motortradsausführung austauschbar.

Links: Als Beispiel für die mannigfaltigen Anwendungsmöglichkeiten des obigen Stationär-Motors hier ein Bild der bei ZÜNDAPP entwickelten Hangaufzugwinde zum Start von Segelflugzeugen.

Unten: In sehr großer Stückzahl wurde, auch noch nach dem Krieg, dieser Elektromaschinensatz bei ZÜNDAPP gefertigt. Dieses Notstromaggregat bewährte sich nicht zuletzt dank seiner hohen Regeltgenauigkeit. Aufgrund langdauernder Versuche wurde dazu eine ölgepumpte Regelautomatik entwickelt.

Ik zoek maatgegevens en foto's c.q. tekeningen. De set is toegepast in diverse uitvoeringen. Alvast zeer bedankt voor uw reacties!

ARJEN van BROEKHOVEN, [redacted]

[redacted] zoekt Britse en Duitse soldaten in schaal 1:35, Airfix dan wel andere merken.

Als u ze nog hebt en wilt verkopen, bel dan a.u.b.!

PIET van HEES, [redacted]

email: [redacted]

[redacted] biedt aan ter overname:

- Lindberg 1:32 LCVP in deel constructies gebouwd (standaard, met wat kleine verbeteringen), "spuitklaar";
- 1:9 (of 1:10) tinnen kant en klaar model van een FG42, compleet, goed gedetailleerd, met echt leren riem, ca. 25 jaar oud.

Prijs nader overeen te komen.

SEBASTIAAN VOSKUIL, [redacted]

schrijft:

Ik ben op zoek naar de originele schildjes voor een K98k bajonet (hout of bakeliet). Ook zoek ik de schede en het leren riempje voor bevestiging aan de riem. Wie kan/wil mij deze verkopen?

Verder zoek ik hulzen, granaten, wapens, etc. voor mijn verzameling. Over de prijs kan gesproken worden.

PETER van MEURS, [redacted]

(na 18.00 uur),

email: [redacted] schrijft:

Wie kan mij helpen aan het boek "Nederlandse Militaire Transportvoertuigen", geschreven door Martin Wallast. Ik betaal er een hoge prijs voor!

REGIONIEUWS

Regio Zuidoost Nederland

Bij deze nodig ik u uit voor een regiomiddag bij mij thuis, op **zondagmiddag 12 mei a.s.** Het hoofdthema is dioramabouw en als er interesse voor is wil ik met alle plezier een demonstratie resin gieten geven.

Iedereen is welkom vanaf 12.30 uur. *Je wordt wel geacht wat modellen of diorama's mee te nemen!!*

Graag van tevoren even bellen zodat ik weet hoeveel stoelen ik moet klaarzetten

Tot 12 mei!

Arjen van Broekhoven,

Regio Noordoost Nederland

Modelbouwmiddag Sneek groot succes!!

De eerste open modelbouwmiddag van Sneek, welke zaterdag 9 maart jl. werd gehouden, is een enorm succes geworden. Ruim 230 (!) geïnteresseerden namen een kijkje bij de zeer gevarieerde show van alles wat er op plastic modelbouwgebied kan worden gebouwd.

Zoals de organisatoren -Jan Frankema en Wim Oldekamp namens Twenot, en Peter Wardekker namens de IPMS- al wisten, zijn veel modelbouwers ongeorganiseerd bezig. Dat wil zeggen dat zij niet zijn aangesloten bij één van beide verenigingen, maar zelf op hun hobbykamertje hun bouwsels produceren. Daarna belanden de modellen vaak in een vitrinekast om alleen maar bekeken te worden door een kleine kring van familie en kennissen.

De beide verenigingen boden in Sneek echter de gelegenheid om in bredere kring de hobby te bespreken, ervaringen uit te wisselen, etc. Daar werd op grote schaal gebruik van gemaakt. Alle 25 beschikbare showtafels waren bezet en de afdeling verkoop (2° hands) had zelfs nog wel meer tafels kunnen gebruiken dan de beschikbare 16.

De variatie was groot. Van vrachtauto's tot vliegdekschepen, van helikopters tot de USS Voyager uit de Star Trek series. Veel bekijks trok ook een dubbele tafel "Arnhem" van de Twenotters Lex Bosma en Jaap Wiebenga. Zelfs de "red baret" ontbrak daar niet (zie de middelste foto). Ook veel bekijks trok Theo de Haan. Deze "super" bouwer uit Sneek bouwt veel, groot en mooi. Naast zijn serie burger- en militaire motoren en het prachtige Kettenkrafttrad was ook zijn nieuwste aanwinst te bewonderen, een prachtige Kübelwagen. Deze gaat in de Twenot wedstrijden nog hoge ogen gooien, mark my words!

De kleine schaal was ook goed vertegenwoordigd door o.a. Jan Frankema met zijn Sherman serie en regio Noord coördinator Bas Karman met diverse van zijn fraaie bouwwerkjes.

Een groot succes was ook de "Kits for Kids" tafel. Hier konden kinderen (kids) onder "deskundige" leiding zelf een kit (bouwpakketje) in elkaar lijmen. Er werd veel gebruik van gemaakt en menig jongeling liep later met een vliegtuigje "te vliegen", inclusief het bijbehorende motorgeluid, pffrrrr. Er werd een squadron Corsairs geteld van maar liefst 21 stuks!

In navolging van de beroemde beurs in Antwerpen hadden ook de Snekers een tombola georganiseerd. Menig niets vermoedende bezoekers stond na het kopen van een envelop met lootjes, met een bouwdoos onder de arm. Misschien weer een nieuw Twenot-lid?

Van alle kanten klonken zeer tevreden geluiden, waar het bestuur van de Twenot zich bijvoegde door te verzoeken om de 3° ledenbijeenkomst (in het najaar) maar in Sneek te organiseren, zodat de noordelijke Twenotters ook eens dichtbij huis terecht kunnen. De mogelijkheden hiervoor worden inmiddels onderzocht, u hoort er nog van.

Wim Oldekamp

De Palestijnen verbeteren hun tactiek en geven daarmee hun strijd tegen Israël een andere wending! Een analyse door STRATFOS.

Samenvatting: Palestijnse strijders lokten op 15 februari j.l. in de Gaza strook een Israëlische Merkava-3 gevechtstank in een hinderlaag. Deze aanval illustreert de toegenomen Palestijnse militaire capaciteit en luidt een nieuwe fase in het gewapende conflict in.

Analyse: Palestijnse strijders lokten op 15 februari j.l. in de Gaza strook een Israëlische Merkava-3 gevechtstank in een hinderlaag. Drie Israëlische soldaten sneuvelden daarbij, een raakte gewond. De Merkava was over een landweg op weg naar een konvooi van Israëlische kolonisten dat werd aangevallen. Daarbij reed hij over een mijn en werd opgeblazen.

Deze hinderlaag vormt de eerste succesvolle aanval van Palestijnen op Israëls sterkste gevechtstank. Hij geeft aan dat de kwaliteit van de Palestijnse militaire operaties toeneemt en treft de tactiek van het Israëlische leger, die sterk is gebaseerd op het gebruik pantser- en luchtstrijdkrachten, recht in het hart. Israël zal zich moeten bezinnen op zijn strategie, die tot op heden bestond uit het uit de weg ruimen van militaire leiders en het uitvoeren van beperkte militaire acties, gericht op het uitschakelen van terroristen. Indien de Palestijnen echter overstappen op guerilla tactieken, dan zal Israël effectievere tegenmethoden moeten ontwikkelen, inclusief het veroveren en bezet houden van gebieden binnen de Palestijnse staat. Dit zou veel afbreuk doen aan de kansen op hervatting van het vredesoverleg.

In het inmiddels anderhalf jaar durende conflict was Israël vanwege zijn eigen technologische voorsprong en de beperkte militaire capaciteiten van de Palestijnen veruit superieur. Sinds het uitbreken van de tweede intifada bestond de Palestijnse tactiek voornamelijk uit stenen gooien, het beschieten van Israëlische nederzettingen met mortieren of door sluipschutters en het uitvoeren van zelfmoordaanvallen in Israëlische steden.

De val die voor de Merkava was gezet maakt echter duidelijk dat de Palestijnen ook andere tactieken gaan toepassen. De 'derde generatie' gevechtstank vormt een van Israëls beste wapensystemen en is speciaal aangepast om een zo groot mogelijke bescherming te bieden aan de inzittenden. De pantsering is van een speciaal modulair type en beschermt zowel de toren als de romp. Het vuurleidingsysteem is geïntegreerd

met de toren en de richtapparatuur van het kanon, waardoor de Merkava rijdend doelen onder vuur kan nemen.

De aanval begon toen aan de kant van de weg een bom ontplofte, waardoor het verkeer buiten de nederzetting Netzarim stil kwam te staan. Vervolgens openden de Palestijnen het vuur op een konvooi van voertuigen, met het doel dat het Israëlische leger een reddingsteam zou sturen, waarvan volgens een vaste procedure een Merkava tank deel uitmaakt. Toen het leger op de plaats des onheils aankwam, reed de Merkava over een ingegraven 200-ponds bom. Deze explodeerde, scheurde de bodem van de tank open en blies de toren van de romp. De tank werd op zijn kop geworpen, waardoor de soldaten opgesloten raakten.

De hinderlaag was professioneel opgezet en getuigde van een goede planning, hetgeen zeer ongebruikelijk is voor de Palestijnen. Het sturen van tanks om aangevallen kolonisten te redden is standaard procedure van het Israëlische leger, maar het getuigt van vindingrijkheid om dat als een zwakke plek uit te buiten. Eerst moest de bom worden geplaatst, waarbij men dus moest weten vanaf welke kant de hulp zou komen. Ook moest men een goed beeld hebben van het patrouilleschema van de tanks teneinde het juiste tijdstip van de aanslag vast te stellen.

Ook andere incidenten die in de laatste maanden plaatsvonden geven aan dat de Palestijnen beter in de gaten beginnen te krijgen hoe ze met dit conflict moeten omgaan. De eerste aanwijzingen daarvoor bleken in het afgelopen jaar toen Palestijnse commando's een ongebruikelijke aanval uitvoerden op een wachtpost van het Israëlische leger nabij een Israëlische nederzetting in de Gazastrook. En meer recentelijk vuurden Hamas strijders een verbeterde versie van de Quassam-II raket af op Israëlisch grondgebied.

Dit roept de vraag op waar de Palestijnen hun training krijgen. Hamas en Fatah claimden beiden de verantwoordelijkheid voor de aanval op de Merkava, evenals de Al Nassar Saladin Groep, een brigade van het Popular Resistance Committee (PRC). Het PRC is een overkoepelende organisatie die als doel heeft het bevorderen van de samenwerking tussen alle Palestijnse groeperingen en bestaat o.a. uit leden van

(zie het vervolg op pagina 15)

Hieronder weer de tweemaandelijks lijst met gevarieerde en boeiende site's. Veel plezier ermee!

Http://www.xs4all.nl/~srsnl/hisk99.html	100 years jubilee ISK Harskamp	LEG
Http://www.100thww2.org/index.html	100th Infantry Division	LEG
Http://www.bharat-rakshak.com/LAND-FORCES/Army/Patton3.html	1971 Indo-Pak War	OOR
Http://www.hqusareur.army.mil/htmlinks/Press_Releases/2001/Aug/20010817-3.htm	Antique tank for Army museum in Baumholder	VOE
Http://www.battletanks.com/	Battle Tanks	VOE
Http://home.swipnet.se/stefanf/beltring/beltring.htm	Beltring	VOE
Http://www.ets-news.com/army.html	British Army equipment programme	VOE
Http://mailer.fsu.edu/~akirk/tanks/bulgaria/bulgaria.htm	Bulgaria	VOE
Http://www.bwb.org/	Bundesamt für Wehrtechnik und Beschaffung	LEG
Http://www.mapleleafup.org/intro.html	Canadian Army Overseas 1939-1945	LEG
Http://www.terra.es/personal3/carros1/home.htm	Carros de Combate: Guerra Civil Espanola	VOE
Http://history.acusd.edu/gen/WW2Timeline/Europe01.html	Churchill's Plan - Europe 1942	OOR
Http://www.melaman2.com/war/index.html	Classic War Movie's Index	FILM
Http://www.6juin1944.com/	D-Day - Etat des Lieux	OOR
Http://www.codesmiths.com/stalwart/drivers_manual/	Driver's Manual	VOE
Http://perso.infonie.fr/enpointe/index.html	En Pointe Toujours	VOE
Http://users.swing.be/pzd/engins2/choix.html	Encycl. des Chars de la Seconde Guerre	VOE
Http://www.facets3Dmodels.com/	Facets 3D Models	HAN
Http://www.checkpoint-online.ch/CheckPoint/J4/J4-0001-UKWarOverTanks.html	Future of British Battletanks	VOE
Http://www.nuav.net/panzer.html	German Panzer Unit in Norway 1940	OOR
Http://www.glue-it.com/index.html	glue-it.com	MOD
Http://members.aol.com/gpamvhs/gpa/mp.htm	GPA's Motor Pool	VOE
Http://www.ets-news.com/greektanks.htm	Greek tank order	VOE
Http://www.lancers.org.au/museum/VehCollect.htm	Lancers Museum Vehicle Collection	MUS
Http://www.legervoertuigen.nl/	Legervoertuigen	VOE
Http://mir.spaceports.com/~mbt/	MBT	VOE
Http://pages.prodigy.net/mjschaefer/index.html	Mike's Site	LEG
Http://www.rickard.karoo.net/main.html	Military History Encyclopedia on the Web	DIV
Http://www.olive-drab.com/od_mvlg_vehicle_id.php3	Olive-Drab	VOE
Http://oorlog.boogolinks.nl/	Oorlog Boogolinks	OOR
Http://worldatwar.net/article/overlord/	Overlord The Normandy Landings	OOR
Http://www.pacificwrecks.com/	Pacific Wreck Database	VOE
Http://www.geocities.co.jp/MotorCity-Rally/7109/gallery.htm	Photo Gallery of the Imperial Japanese Army	VOE
Http://www.citadel.edu/ginfo/tour/summ.html	Summerall Field	MUS
Http://www.owens-export.com/sales2.html	Surplus Jeeps and Other Vehicles For Sale	HAN
Http://w1.500.telia.com/~u50015076/	Swedish Armor	LEG
Http://www.dansdata.com/sherman.htm	Tamiya 1/16th Sherman tank	MOD
Http://www.greentwp.org/tank1.htm	Tank At Veterans' Park	VOE
Http://www.tankclub.agava.ru/	Tank Club in 3D models	HAN
Http://www.military.cz/panzer/	Tanks in World War 2	VOE
Http://www.wae.com/focus/tanks.htm	Tanks of the Somme: The First Battle Tanks	VOE
Http://www.wendel.se/rswa/obsolete.htm	Unofficial Swedish Army Homepage	LEG
Http://www.xs4all.nl/~hulsmann/accountbotb2.html	Veteran's Accounts of the Battle of the Bulge	OOR
Http://www.angelraybooks.com/diewehrmacht/	Wehrmacht	OOR
Http://www.socc.ie/~smurray1/oldindex2.html	World War II	OOR
Http://mailer.fsu.edu/~akirk/tanks/ww1/WW1.html	WWI Tanks & Cars	VOE
Http://teraserver.com/ww2_images.asp	WWII Combat Recon Imagery	VOE
Http://www.wwiitechpubs.com/index.html	WWII Tech Pubs Team	VOE

Wil je de complete lijst ontvangen? Stuur een e-mailtje naar:

Bert van der Velden

De KL beproeft Scania wissellaadsysteem

De Directie Materieel Koninklijke Landmacht is sinds de zomer van 1998 bezig met de selectie voor het nieuwe wissellaadsysteem voor de onze landmacht. In deze periode zijn de aanbiedingen van zes fabrikanten bekeken, resp. hebben deze zes fabrikanten zich verdiept in het omvangrijke eisenpakket. Met name dit laatste leidde er toe dat drie van hen (**Renault, Volvo en Western Star**) zich in maart 2001 vrijwillig terugtrokken. Volvo en Renault gaven hiervoor als reden dat de investeringen die nodig waren om aan de gestelde eisen te voldoen, te hoog waren. Western Star (in 2000 eigendom geworden van DaimlerChrysler) trok zich terug om "marketing-technische redenen". Een vierde fabrikant, **IVECO**, was al eerder afgefallen omdat hun aanbieding niet aan de eisen voldeed.

De wisselladers van de twee resterende fabrikanten, **Scania en DaimlerChrysler (Mercedes)** voldeden wel, zodat zij de competitie mochten voortzetten. De winnaar maakt een goede kans op de order van in totaal 786 voertuigen. De beslissing wordt over ongeveer een jaar verwacht.

In december 2001 leverde Scania twee voertuigen van het type **R124 CB 8x8 420 HZ**, uitgerust met het Multilift TSH 230 "load handling system" (LHS). In het eisenpakket was aangegeven dat de voertuigen op eigen kracht containers moesten kunnen laden, vervoeren en lossen, waarbij de hoogte (inclusief een 2,60 meter hoge standaard twintigvoets container) niet méér mocht bedragen dan vier meter. Voorts moest het voertuig een bepaalde mate van terreinvaardigheid hebben, de cabine moest accommodatie bieden aan vijf inzittenden en moest kunnen worden voorzien van losse bepantsering.

Deze en andere stringente eisen hadden er overigens in het beginstadium van het project al toe geleid dat DAF geen belangstelling had. De hoge investeringen maakten het project commercieel oninteressant. Ook *Links de Scania, rechts de concurrent van Mercedes.*

het Amerikaanse bedrijf Oshkosh toonde in het begin belangstelling, maar richtte zich al spoedig geheel op de vervanging van de Britse Scammell tanktransportcombinatie.

De R124 CB 8x8 420 HZ (zie hierboven) werd voor het eerst getoond op Euro Satory 2000, de Europese show van militaire uitrusting in Parijs. Evenals bij alle militaire vrachtwagens van Scania heeft men ook hier zoveel mogelijk gebruik gemaakt van beschikbare civiele componenten. De eerste afnemer werd het Zweedse leger, dat in de loop van 2001 een order voor 66 voertuigen plaatste. Deze worden voorzien van een gepantserde cabine, die door Scania in samenwerking met materieelbureau van het Zweedse leger is ontwikkeld. Hij biedt bescherming tegen 7,62 mm munitie en de explosies van antitankmijnen.

De aan de KL geleverde voertuigen zijn identiek aan die welke reeds door het Zweedse leger worden gebruikt. De cabine, die is voorbereid voor het aanbrengen van de losse pantsering, is een Scania CR19 safety sleeper frontstuurcabine. Het interieur kan op eenvoudige wijze worden ingericht voor een bestuurder en vier passagiers dan wel een bestuurder, een passagier en twee slaappleatsen.

len... En zijn dit nu wel de goede tracks voor die periode? Twijfel overvalt u. Temeer omdat het schrikbeeld van uw partner nu op uw netvlies verschijnt. Hoe zal zij reageren? "Ik smokkel het hele handeltje wel naar m'n hobbykamer op zolder..." denkt u nog optimistisch. Maar hoe reageert ze als ze de bankafschriften ziet? Paniek overvalt u, zweet gutst kruislings door uw bilnaad. "Ze vermoórdt me als ze hier achter komt!"

De rest van de reis wordt het gaspedaal niet meer zo diep ingedrukt. Eenmaal thuis komt **DE** vraag: "Heb je nog wat leuks gekocht, schat?" Uw partner kijkt u met een verwachtingsvolle glimlach aan. O, die reebruine ogen.... Op dat moment breekt uw hart, en u bekent uw zonden. Ze hoort het aan, begrijpend.

"Dus je bent niet boos op me?" besluit u uw bekentenis. Uw partner geeft u een kus. "Als ik achteraf gemerkt had dat je tóch wat had gekocht, had je in de schuur kunnen slapen! Nu vind ik het alleen maar 'een beetje dom'. Ga je tankje maar halen... Ik bel ondertussen Trees even op; misschien heeft zij zin om morgen met me de stad in te gaan. Ik heb gisteren zo'n leuke rok gezien bij die dure modezaak..."

Moraal van dit verhaal? Neem je partner mee naar bijeenkomsten van de TWENOT. Is beter voor hart en bloedvaten!

Scratch Writer.

NIEUWE LEDEN

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon	E-mail
P. ALBERS				
E. BAKKER				
R. de BIE				
R. BLANS				
A.C. den BOER				
P.A. CLAASSEN				
J. CROON				
P. van ECK				
G. van der HAM				
S.J.C. HUBEE				
N.C.W. JANSEN				
C. KOKKE				
N. KOLLEE				
M. KOLSTEEG				
H. LUIJENDIJK				
D. MANDERS				
R. MARKUS				
R.G.C. MIDDAG				
M.S. van de POL				
R. RINSMA				
A.W. TURNER				
F.J.J.M. van VESSEM				
B. VEURMAN				
R. WARRINK				
H. WOLTERS				
M.A. van ZANTEN				
H.M. ZOMERS				
HALDER, RUSSELL (Barbarossa Books)				

Welkom bij TWENOT!

Als u dit leest, zijn de meeste posities al ingenomen en de loopgraven bezet. Ik bedoel de herrie rond de heer Pim F. De man die werd gelanceerd als lijsttrekker van een nieuwe "beweging" in politiek Nederland, en met een zelfde vaart weer van die lijst werd afgevoerd als zijnde 'persona non grata'.

Daarom ben ik een beetje huiverig. Een paar mensen hebben op de Twenot Nieuwsgroep het verzoek geuit of ik eens een column in ons aller lijfblad wilde schrijven. En het lot van columnschrijvers is onzeker. Zie boven. Maar wees gerust, ik zal geen boude uitspraken doen. De "Twenot" is nog lang niet vol, 1:87-bouwers hebben geen achterlijke cultuur en ik zal geen trotyl leggen onder artikel 1 van onze statuten.

Waar ik het wel over wil hebben is hét dilemma van modelbouwers: **De Grote Verleiding**. Situatie? U gaat naar een bijeenkomst van de TWENOT. De flappentapper reed u moedig voorbij en u heeft nét voldoende euro's op zak voor een bezoekje aan "Kleffe Hennie" voor een bak koffie en een balletje mayo. Wél heeft u stiekum uw bankpasje bij u: Je weet maar nooit...

Eenmaal op de bijeenkomst loopt u een keer rustig langs de tafels met modellen: Mooi werk! Even langs "de handel", maar u ziet in feite weinig wat uw interesse opwekt. Totdat....Die laatste stand (van Rob of Ton) wordt u noodlottig. Daar staat hij, de kit der katten, de ultieme verleiding in resin! Even blijft u staan genieten, totdat de gedachte aan uw banksaldo de overhand krijgt. Met ingezakte schouders en slepende tred loopt u verder. U bent er echter niet meer bij met uw gedachten. Steeds ziet u dat éne model in een diorama staan. Ondergrondje, een boom, een ruïne en centraal het model. Natuurlijk uitgerust met een gedraaide alu loop, etch-setjes voor het gereedschap, een totaal nieuwe bemanning... Ja, en uiteraard met tracks van Friul, want die zakken zo mooi door...

Na de koffie en het broodje bal, in diep gepeins genuttigd, besluit u tot aankoop over te gaan. "Ik ben toch zeker kostwinner? Een avondje Yab Yum is duurder!" Met rechte rug bestormt u de dichtstbijzijnde flappentap en tien minuten later heeft u het

kleinood in handen. Bij de handelaar ernaast koopt u meteen dat eiken ondergrondje, drie meter verder de broodnodige assecoires: drie bemanningsleden in resin, nieuwe tracks, die prachtige messing loop (drie euro korting!! Kan je niet laten liggen!) en een setje etch-werk voor het kleine spul.

Dan is de bodem van de portefeuille ook écht in zicht. Met uw trofeeën aanvaardt u de terugreis. Ergens halverwege, op een parkeerplaats, pakt u het spul eens uit, en onderwerpt het aan een grondige inspectie. Hmm... Die romp bevat toch wel wat luchtballen... En zijn dit nu wel de goede tracks voor die periode? Twijfel overvalt u. Temeer omdat het schrikbeeld van uw partner nu op uw netvlies verschijnt. Hoe zal zij reageren? "Ik smokkel het hele handeltje wel naar m'n hobbykamer op zolder..." denkt u nog optimistisch. Maar hoe reageert ze als ze de bankafschriften ziet? Paniek overvalt u, zweet gutst kruislings door uw bilnaad. "Ze vermoórdt me als ze hier achter komt!"

De rest van de reis wordt het gaspedaal niet meer zo diep ingedrukt. Eenmaal thuis komt DE vraag: "Heb je nog wat leuks gekocht, schat?" Uw partner kijkt u met een verwachtingsvolle glimlach aan. O, die reebruine ogen... Op dat moment breekt uw hart, en u bekent uw zonden. Ze hoort het aan, begrijpend. "Dus je bent niet boos op me?" besluit u uw bekentenis. Uw partner geeft u een kus. "Als ik achteraf gemerkt had dat je tóch wat had gekocht, had je in de schuur kunnen slapen! Nu vind ik het alleen maar 'een beetje dom'. Ga je tankje maar halen... Ik bel ondertussen Trees even op; misschien heeft zij zin om morgen met me de stad in te gaan. Ik heb gisteren zo'n leuke rok gezien bij die dure modezaak..."

Moraal van dit verhaal? Neem je partner mee naar bijeenkomsten van de TWENOT. Is beter voor hart en bloedvaten!

Scratch Writer.

Ledenlijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar. Stuur een kaartje naar Kees Blijleven, [redacted]
De lijst wordt met de eerst volgende TANK toegestuurd. Hij kan ook per email worden aangevraagd. Stuur een mailtje naar [redacted] en hij komt naar je toe.

Een van de problemen bij het schilderen van "small-scale" figuren is het weergeven van camouflage op uniformen. De figuren zijn te klein voor juist die subtiele details die nodig zijn om het gewenste effect te krijgen. In het verleden heb ik verschillende technieken toegepast, met wisselend succes. Een manier is om eerst het figuur helemaal zwart te schilderen, zoals ik meestal doe, en dan met kleine stipjes de kleuren aan te brengen, maar dat voldeed niet echt. Onlangs heb ik een artikeltje gelezen op het internet op de site van Miniature Zone, waarin Jose Ventura een bepaalde techniek beschrijft (http://miniaturezone.multimania.com/articles/ventura_13.htm). Hij heeft een simpele en doeltreffende wijze van schilderen, die ik eens geprobeerd heb, gecombineerd met wat eigen technieken.

Jose beschrijft in zijn artikel verschillende typen Wehrmacht en SS-uniformen, maar dat wil ik in het kader van dit artikel niet doen. Ik neem aan dat de gemiddelde Twenotter voldoende documentatie hierover heeft.

Je hebt het voorjaarspatroon en najaarspatroon van het zgn. "Platanenmuster". Voornamelijk begin en halverwege de oorlog gebruikt. Daarnaast is er het "Erbsenmuster", ingevoerd begin 1944.

Nou daar gaan we dan. Normaal geef ik mijn figuren een "undercoat" van zwart, maar dat laat ik nu bij het uniform achterwege. Het gezicht doe ik op de "Haring-way", dus zwart met daarover roodbruin op de wangen, voorhoofd en kin. Daarna met olieverf (gebrande sienna, wit en paynes grey) de accenten op het voorhoofd, de neus en de kin aanbrengen.

Als het gezicht goed gelukt is gaan we over naar het uniform. De volgende tips komen hoofdzakelijk uit het artikel van Jose Ventura. De nummers betreffen Humbrolkleuren.

Platanenmuster, Frühling: Basiskleur uniform schilderen met kleur 26. Je kunt delen van de kleding lichter maken door er wat wit bij te doen of te dry-brushen met een lichte kleur (26 + wit). De donkere delen nu invullen met no. 30, met daar wat zwart aan toegevoegd. Jose geeft een verhouding van 8:2, maar ik deed het een beetje op de gok. Met een fijn penseel, minstens 000, een wolkachtig patroon aanbrengen op 1/3 van het gebied en daarna nog wat onregelmatige stipjes op de rest van de kleding (heel fijne stipjes). Hierna de lichtere kleur no 80 met wit (7:3). Zelf had ik geen no. 80 en heb no. 76 gebruikt, wat ik ook wel aardig vond. Op dezelfde manier toepassen als het donkergroen en ook wat vlekjes over het donkergroen aanbrengen. Tot slot nog wat donkergroene stippels over het lichte groen aanbrengen en in de donkergroene gedeelten wat stipjes 26. Ik merkte bij het aanbrengen dat je echt stipjes moet zetten. Je hebt gauw de neiging te gaan strepen. Je moet de verf dan

ook aardig dun houden; een voordeel hiervan is dat de kleuren wat vager opdrogen, wat het effect van stof versterkt

Platanenmuster, Herbst: Basiskleur weer no. 26, het donkerbruin met 29 en 33 (8:2), daarna lichte kleur aanbrengen, no. 63, gevolgd door weer wat donkerbruin en stipjes 26.

Erbsenmuster: de stipjes moeten nu echt heel klein worden. Dus penseel 00000, ja die bestaan echt en er zitten nog haren in ook. Ze zijn wel heel gauw versleten. Basiskleur weer 26. Het was voor mij een openbaring dat 26 de basiskleur moet zijn en het werkt. Donkergroen met 30 (of 76), aanbrengen in onregelmatige patronen. Wat grotere van ongeveer 2-3 mm en daarnaast heel veel kleine. Donkerbruin 29 aanbrengen op dezelfde manier, naast de groene stipjes. Bedek niet meer dan 1/3 van het geheel met de grote vlekken. Het hele uniform bedekken met kleine stipjes. Met lichtgroen (80 + wit) stipjes over het geheel aanbrengen en tot slot weer stipjes met 26.

Mij tankbemanning in een diorama waarin ze een uitgeschakelde Jagdpanther verlaten, is op deze laatste manier beschilderd en ik vond het een geweldige verbetering ten opzichte van mijn oude techniek. De vlekjes komen realistisch over en ook wat lichter dan ik gewend was. Dat gaf het effect van verweerde stof. Na het schilderen gaf ik de figuren in de diepere delen en plooiën nog een "wash" met sterk verdunde olieverf (burnt umber of paynes grey). Jose geeft in zijn artikel nog meer uniformbeschrijvingen, maar ik vind dat je met deze drie al een heel aardig eind kunt komen.

Succes!

Paul Haring

Bij ons hebben TWENOT-leden een streepje voor. Daarom krijgen ze 10% korting op alle militaire miniaturen en kits.

www.modelplaza.nl

Elke week bent u van dinsdag t/m zaterdag en met zaterdag tussen 10.00 en 19.00 welkom in dit paradijs voor verzamelaars en bouwers op maar liefst 1.000 vierkante meter.

Elke week tientallen nieuwe verrassende koopjes ♦ alle grote merken op voorraad
♦ eigen import uit Amerika, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Hong Kong, Rusland, Spanje
♦ makkelijk bereikbaar, vlakbij Amsterdam

OPENINGSTIJDEN:

Dinsdag t/m zaterdag

10.00 – 19.00 uur

Telefoon 0299 75 02 01

Telefax 0299 75 02 02

e-mail support@modelplaza.nl

MODELPLAZA

Nijverheidsweg 5-7

Purmerend/

Industrieterrein 'De Koog'

(aan A7, afslag

Purmerend Noord)

- Met een uitgebreid assortiment modelauto's en -vliegtuigen en nog veel meer!
- Expositie van miniaturen zwaar transport in aparte expositieruimte (110 m²)
- De grootste collectie militaire miniaturen van Nederland
- Groot assortiment modelbouw met toebehoren
- Ruime collectie tinnen soldaatjes
- Vier non-stop videoprogramma's
- Gratis surfen op internet
- Uitgebreid documentatiecentrum met gratis kopiëren
- Kantine met gratis koffie en thee
- Garderobe, toiletten
- Ruime GRATIS parkeergelegenheid

Riviercrossingen. Brugslagmateriaal van de US Engineers (3)

J. Vink, 6th US Armored Division (ASC)

Dit keer wil ik het met U hebben over de **Steel Treadway Bridge**, die een onderdeel was van de spullen die de **ARMORED ENGINEERS**, de genisten van een pantserdivisie, met zich mee zeulden, samen met de onderdelen van "Fixed Highway Bridges", "Steel Girder Bridges" en "Steel Panel Box Bridges", beter bekend als "Bailey Bridges".

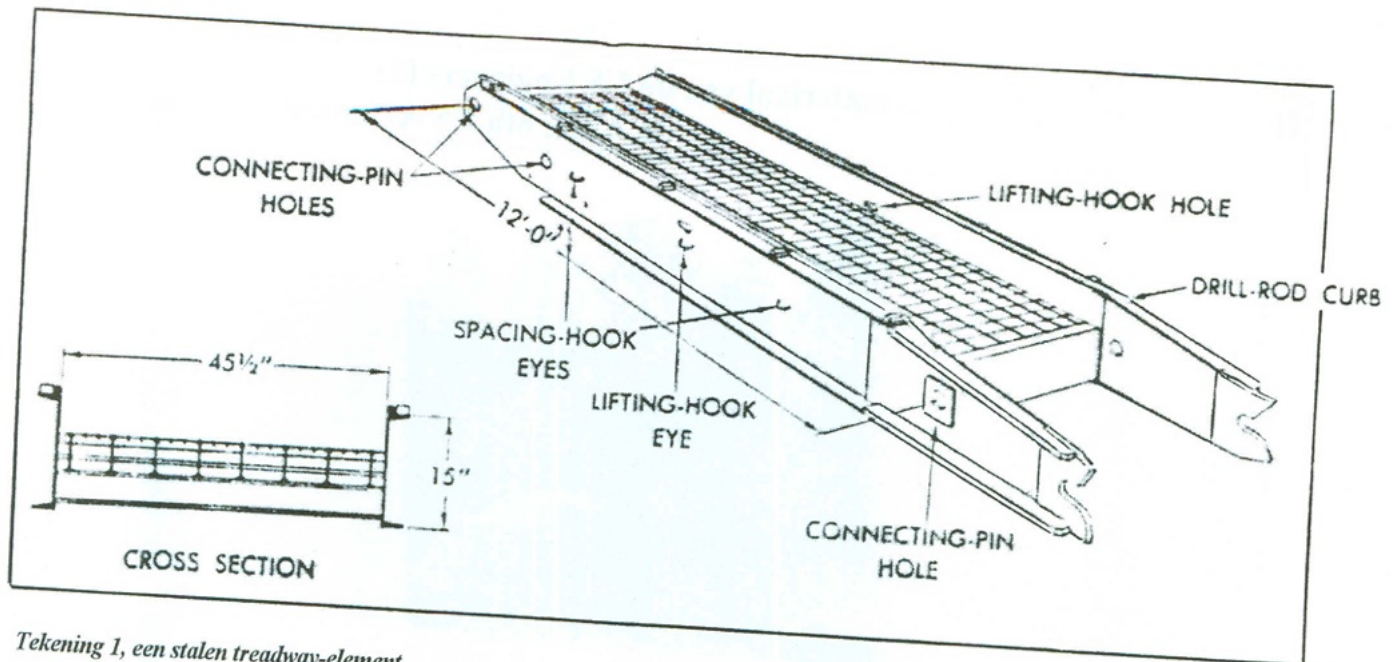
Het eerste type treadway-brug, de **M1**, bestond uit twee parallelle rijbanen waarover tanks en trucks konden rijden. De losse rijbaanelementen werden gelegd op pneumatische pontons, met een draagvermogen van eerst 12 en later 15 ton. Deze pontons bestonden uit een opblaasbare drijver, waarop een zadel van hout werd bevestigd, met op de beide randen een stalen balk. De drijvers hebben een hart op hartafstand van 3,60 m. In de loop van 1944 werd de **Steel Treadway Bridge M2** ingevoerd, waarbij gebruik werd gemaakt van drijvers met een draagvermogen van 18 ton. Na de oorlog is een derde type ingevoerd, de **Widened Steel Treadway Bridge**, waarbij tussen de beide stalen rijbanen een derde houten baan kwam te liggen. Deze werd als regel gebruikt door voetgangers, maar ook door wat kleinere trucks zoals bijvoorbeeld een jeep of een beep ($\frac{3}{4}$ tons truck). Die re-

Een M10 Tank Destroyer steekt via een treadway brug de Moezel over (foto: National Archives).

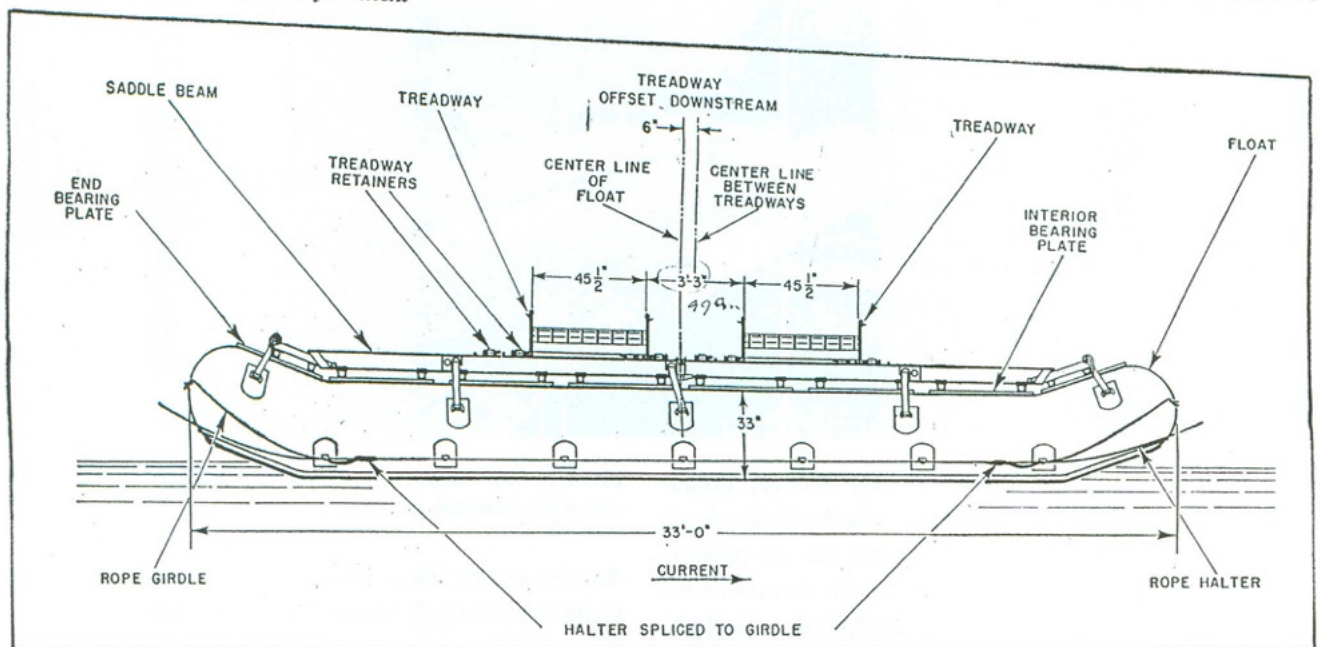
den dan met de linker wielen op de treadway en met de rechter wielen op de houten planken of andersom.

De stalen treadways hebben een weglengte van 3,6 m, een totale lengte van 5,16 m, een breedte van 1,14 m en een hoogte van 0,38 m. De treadway bestaat uit twee U-balken met er tussen een als een holle rasp opgebouwde rijbaan. Tekening 1 geeft U hiervan een idee. De houten vloer in het midden (bij de verbrede treadway brug) had als afmetingen 4,25 m lang met een effectieve lengte van 3,6 m en een breedte van 0,93 m. Tekening 2 geeft een doorsnede door de brug M2, tekening 3 toont de verbrede brug.

De stalen treadway-elementen werden in de lengterichting in elkaar geschoven, waarna er "connecting pinnen" door de "connecting-pin holes" werd geslagen en het hele zaakje muurvast zat. De stalen treadways werden door middel van afstandhouders op een vaste afstand van elkaar gehouden. Dit waren stalen staven, aan de beide uiteinden in een hoek van 90 graden omgebogen, met een lengte 0,96 m. Ze werden in de ogen aan de zijkant van

Tekening 1, een stalen treadway-element

Tekening 2, stalen treadway-elementen in positie op het ponton.

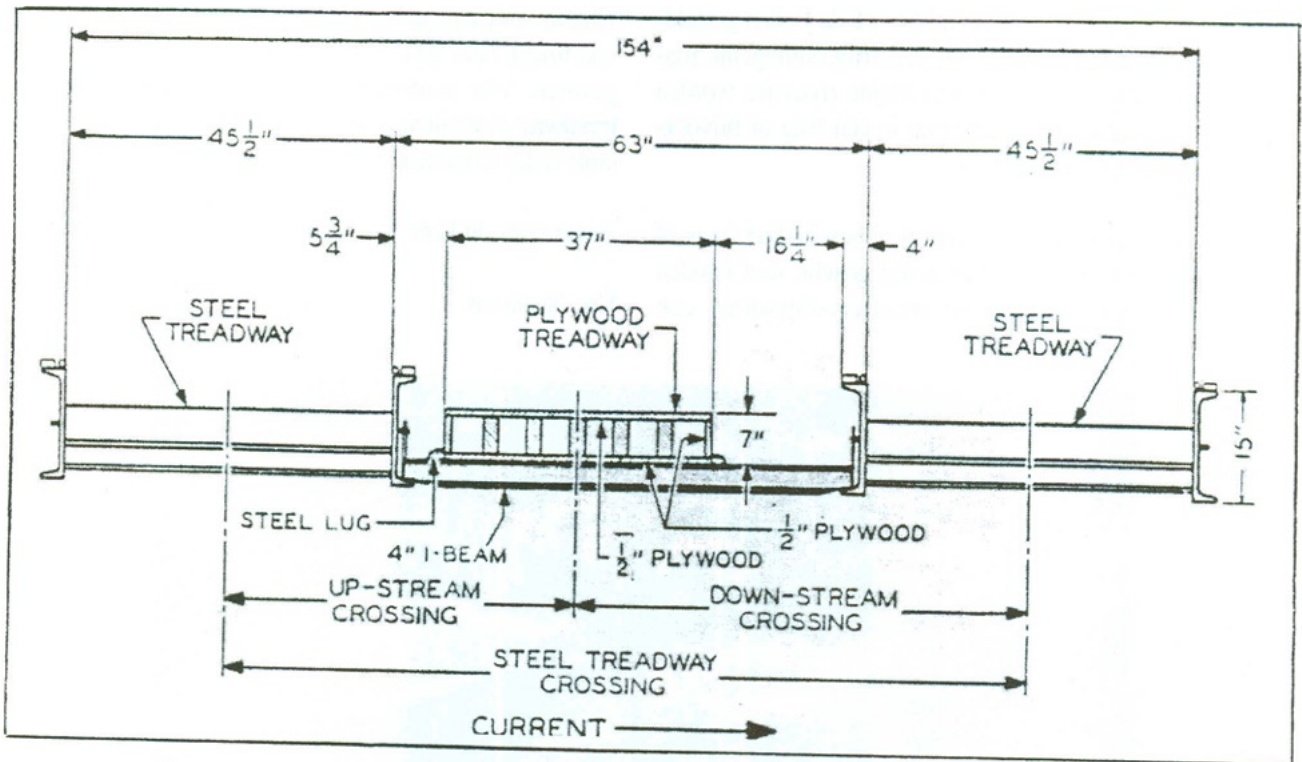
de treadway-elementen gehaakt. Bij de verbrede brug werden hiervoor stalen I-balken gebruikt, waarop meteen, aan de kant waar de stroming aankwam, de houten treadways konden worden gelegd. Deze balken hing in ogen aan de stalen treadways. De houten treadways werden met de uiteinden gewoon in elkaar geschoven, maar niet vastgezet. Ook de op- en afritten werden met "connecting pins" aan de treadways bevestigd.

De gebruikte drijvers waren van het 18-tons type. Ze werden op een dermate korte afstand van elkaar gelegd dat ze met gemak een Sherman tank konden dragen. Op de drijver kwam een "zadel" te liggen, bestaande uit zes vaste en twee scharnierende houten platen. Aan de zij-kanten lagen in de lengterichting twee stalen balken

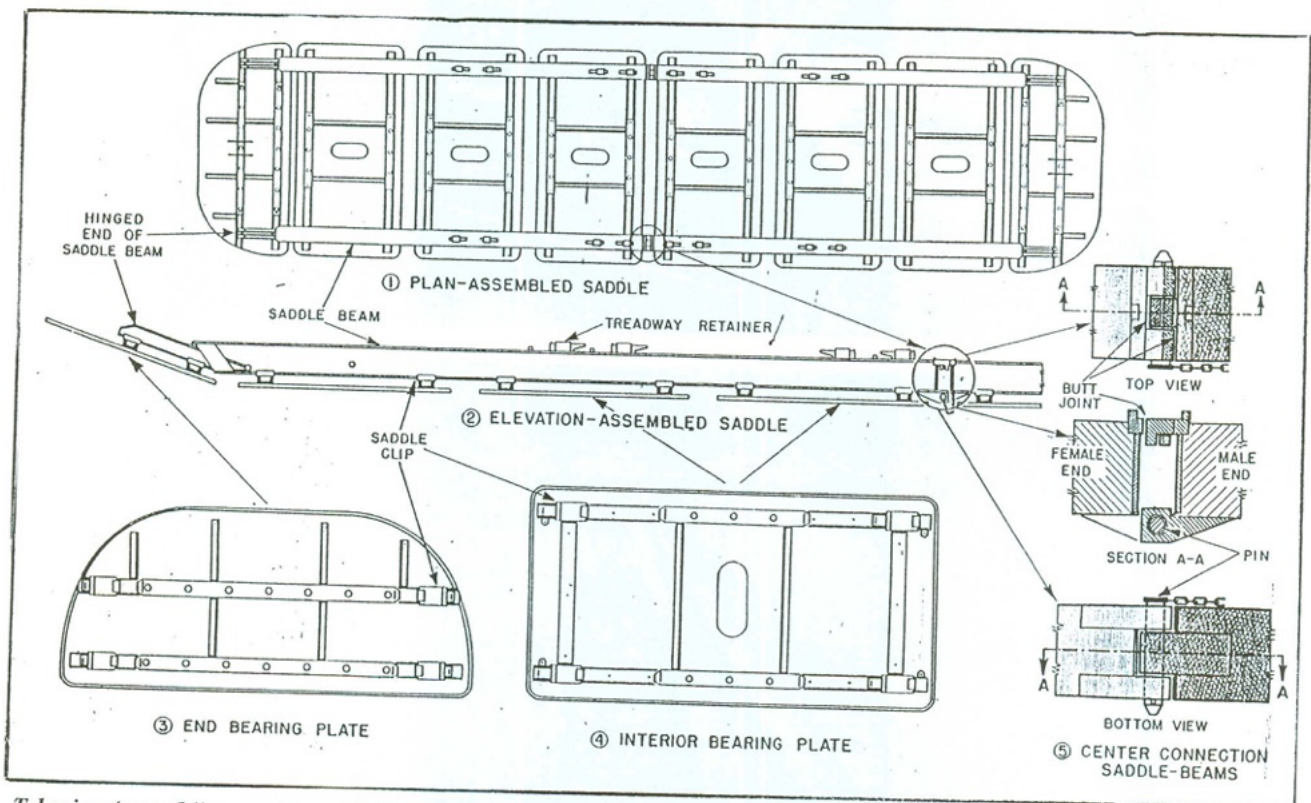
("saddle beams") die het gewicht van de voertuigen die over de brug reden, gelijkmatig over het hele ponton verdeelden. U ziet een drijver met z.g. zadel in tekening 4. De treadways werden op de pontons bevestigd met klemmen die aan de binnenzijde zaten en dus bij een model niet te zien zijn.

De brug moest uiteraard worden verankerd, omdat hij anders met de stroom weg zou drijven. De verankeringmethoden van dit soort bruggen hangen af van de breedte van de rivier, van de aard van de bedding en vooral van de stroomsnelheid. Naar gelang die snelheid kunnen verschillende methodes worden gebruikt:

- verankering door oeverkabels (twee types);
- verankering van de pontons in de rivierbedding;
- een combinatie van deze methodes.

Tekening 3, de verbrede treadway brug.

Tekening 4, een drijver met de verschillende zadelstukken.

Voor het vervoer en het leggen van de drijvers, de zadels en de treadway-elementen werd een 6-tons vrachtauto (Brockway, White, Ward LaFrance) met een dubbelarmkraan gebruikt. Met behulp van de kraan, die niet horizontaal beweegbaar is, en een listig uitgevoerde ketting kunnen twee treadways tegelijk worden opgenomen en neergelegd.

Treadway elementen kunnen ook worden gebruikt in combinatie met trestles. Bij de M2 brug werden dezelfde 25 tons trestles gebruikt als bij de hiervoor behandelde pontonbruggen. Bij de verbrede brug waren ze een stuk zwaarder, namelijk 50 ton draagvermogen. Dit omdat de tanks inmiddels een stuk zwaarder waren geworden. Trestles worden gebruikt indien het water te ondiep is of

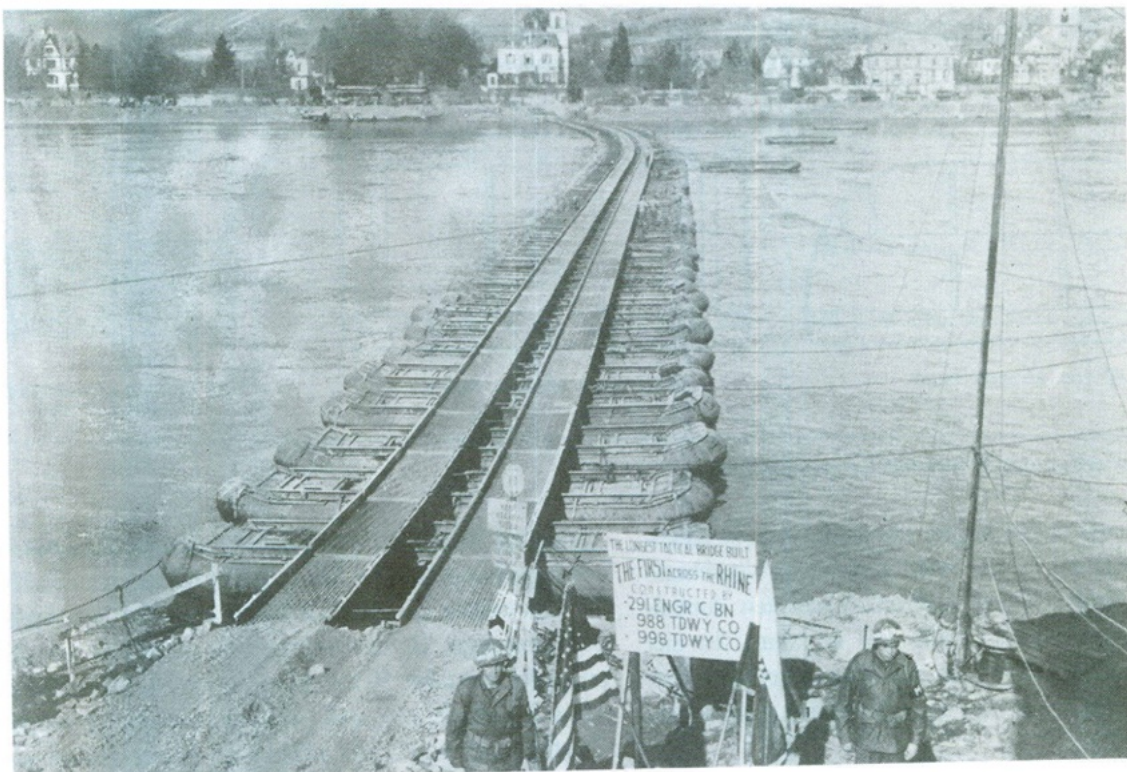
op plaatsen waar de oevercondities of de bodemgesteldheid het gebruik van een drijvende brug onmogelijk maken. Deze bruggen kunnen over kleine riviertjes worden gelegd, of over kleinere gapingen in een weg of bijvoorbeeld in een opgeblazen brug.

Indien er te weinig brugslagmaterieel beschikbaar was of een volledige brug werd niet nodig geacht, dan konden met behulp van pontons en treadway-elementen ook

vloten worden gebouwd waarmee tanks en andere voertuigen naar de overkant van de rivier konden worden gevaren. Vier pontons en een rijbaan bestaande uit vijf treadway-elementen waren voldoende om een Sherman tank veilig te kunnen overvaren.

Zover voor dit keer. Een volgend maal een andere brug.

Uw Scribent.

Pagina hiernaast, bovenste foto: met behulp van vier treadway-elementen en een trestle is een overbrugging gemaakt over een klein stroompje.

Onderste foto: een treadway brug over de Rijn bij Remagen. In de periode 11 tot 16 maart 1945 werd het bruggehoofd bij Remagen naar het noorden en het zuiden uitgebreid. Omdat de brug zelf sterk verzwakt was werden verschillende treadway en pontonbruggen gebouwd. Links en rechts van de brug zijn de verankeringskabels te zien waarmee de brug op zijn plaats wordt gehouden.

Foto hieronder: een Franse M3A1 White Scout Car en een M8 Greyhound pantserwagen worden d.m.v. een treadway vlot de Rijn overgezet.

(vervolg van pagina 4)

Hamas en Fatah. Van Hamas is het bekend dat het banden onderhoudt met de Hezbollah beweging in Libanon en met de Iraanse Revolutionaire Garde.

Het vermogen van de Palestijnen om deze guerillatactiek vol te houden zal afhangen van waar zij hun training krijgen. Dit kan variëren van Hezbollah tot de Iraanse Revolutionaire Garde tot Al Kaida tot willekeurige huurlingen. Er zijn nog geen aanwijzingen die in de richting van een bepaalde groepering gaan, maar het is voor Israël van groot belang om zo snel mogelijk antwoord op deze vraag

te krijgen. Dankzij hun militaire superioriteit zijn de verliezen aan Israëlische kant relatief beperkt gebleven, maar de balans zou ook in hun nadeel kunnen omslaan.

Bovenstaande analyse is afkomstig van de Texaanse geopolitieke denktank STRATFOS. Hij is gesignaleerd en aangeleverd door Guus Gonggrijp, die hem omschrijft als "overtrokken, maar als documentatie niet oninteressant".

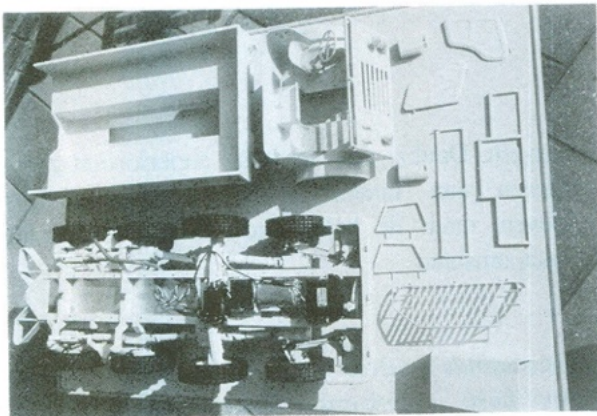
De laadbak is in de lengterichting uit twee afzonderlijke delen van messing plaat gevouwen en daarna met de hamer strak en scherp geklopt. Het vervormen van messing plaat en overige delen die mees-tentijds geklopt zijn (met hamer), heeft min of meer tot wanhoop geleid bij echtgenote en naaste bureu.

De vaste gedeeltes van de achterkant en de voorkant zijn later tussen de twee zijhelften aangebracht. Verder heeft de achterkant een beweegbare klep met de bekende haak/ketting sluiting. Het is duidelijk dat waar nodig de nodige profilering is aangebracht, welke bestaat uit standaard buisprofiel in de juiste afmetingen. Het geheel is met het gebruikelijke tinsoldeer tot een geheel samen gesoldeerd.

Ook de laadbak is op een tijdelijk en simpel hulp-frame van hout samengesteld. Tijdens het solderen bleek dat dit geen overbodige luxe was, omdat het geheel door de toch nog behoorlijke warmteontwikkeling wilde gaan kromtrekken.

Voor het plaatsen van de rij-accu en de overige elektronica is bewust een deel van de laadbakbodem weggelaten, zodat de hoogte van het chassis als nuttige bergruimte kon worden benut. Hiervoor is onder een deel van het chassis een bodemplaat gemonteerd. Onderstaande foto toont alle los uitneembare delen.

Zelfs de brandstoftanks welke tussen de steunwielen zitten zijn benut voor opslag van elektronica, in plaats van benzine.

Indien er wordt gereden zonder kap over de laadbak worden de accu en overige delen door een imitatie kist aan het oog onttrokken. Deze is gemaakt van plankjes die uit het hout van een sigarenkistje zijn gezaagd en daarna zijn geïmpregneerd met kunst-hars. De hoofdschakelaar en de laadbus van de accu zijn weggewerkt in de gereedschapskist, die een plekje heeft onder de zijkant van de laadbak. Aan de

rechterkant onder de zijkant van de laadbak zijn de jerrycans met hun houder terug te vinden. Ook de jerrycans, die uitgenomen kunnen worden, zijn van hout gemaakt, waarna de van messingdraad ge-maakte handgrepen zijn aangebracht. Daarna is het geheel met kunst-hars behandeld.

Verder zijn de bekende en gebruikelijke details aan-gebracht, zoals de uitlaatpijp met vierkante flens, die voorzien is van vier boutgaten om de uitlaatpijp in hoogte te kunnen verlengen indien er door diep wa-ter gereden moet worden. Kapbeugels voor de laad-bak zijn gebogen uit rechthoekig messing buis, waarin vooraf aan het buigen een klempassende ver-enstalen draad is geschoven. Dit is gedaan om meer stevigheid te verkrijgen in de kapbeugel en om latere vervorming zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor wat betreft de kleur van het gehele voertuig is als volgt geredeneerd: legergroen is niet aantrekke-lijk omdat er dan veel details vervagen zoniet verlo-ren gaan. Ook lijkt het model dan kleiner (donkere kleuren maken kleiner). De oplossing zou zijn: neem een frisse en felle kleur, maar dit zou weer ten koste gaan van de originaliteit. Een andere mogelijkheid was wit (Unifil), maar dat vergeelt en wordt snel smoezelig.

Nadat het een en ander te hebben overwogen viel de keus op zandkleur, wat het voordeel heeft dat het vriendelijk oogt, licht van kleur is en in de originele sfeer blijft. Mede door deze kleur was het nu mak-kelijker geworden wat voor soort doek gebruikt moest worden voor de kappen. Uit mijn militaire diensttijd herinnerde ik mij kakikleurige overhem-den, die perfect zouden zijn om er de kappen van te maken. Maar waar vind je die overhemden tegen-woordig? Van een collega modelbouwer op een mo-delbouwmanifestatie hoorde ik dat hij daar wel iets op wist en een paar dagen later werden de benodigde overhemden keurig netjes door de post afgeleverd. Een compliment!

Maar maak van overhemden maar eens kappen voor een cabine en een laadbak. Na enkele vruchteloze pogingen met proeflappen op de naaimachine werd de moed volledig opgegeven. Dit om de simpele reden dat het stiksel niet strak en vooral niet recht te krijgen was. Hier geldt beslist "schoenmaker blijf bij je leest". Maar er moesten toch hoe dan ook twee kappen worden gemaakt. Dus de stoute schoenen maar aangetrokken en gegaan naar degene die de kappen ongeveer 40 jaar geleden ook gemaakt heeft. Juist, U voelt het al aan, mijn moeder. Na wat uitleg en het nodige meten was ze bereid en in staat om binnen afzienbare tijd twee perfect passende en oogstrelende kappen te maken, zoals op de foto onderaan de pagina is te zien.

De elektronica is zo eenvoudig mogelijk gehouden, zoals blijkt uit het schema op de volgende pagina. Het werkt door middel van een standaard zender en ontvanger, waarbij het zogenaamde BEC systeem is gekozen. Dit heeft als voordeel dat er geen extra accu nodig is voor de ontvanger.

Als indicatie volgt hieronder een overzicht van de onderdelen die niet of moeilijk zelf te maken zijn en dus gekocht werden. De aantallen zijn zonder de reserve delen:

. Elektromotor	1 stuks
. Rechte tandwielen t.b.v. versnellingsbak	7 stuks
. Kroontandwielen t.b.v. differentieel en verdeelkast	10 stuks
. Worm en wormwiel	6 paar
. Kardankoppelingen	12 stuks

. Koppeling t.b.v. de voorwielen:	
. Imbus schroevendraaier	4 stuks
. Imbus bouten	4 stuks
. Kogellagers met flens	4 stuks
. Normaal kogellager	51 stuks
. Banden	8 stuks

Rest nu nog om het model te vervolmaken met een aanhangwagen met kap. Na een complete 328 moet dat wel een peuleschil zijn!

Als afsluiting: ik ben zeer tevreden met het model. Als kroon op het werk heeft het onlangs een tweede prijs gekregen. Voor mij het bewijs dat anderen het eindresultaat ook weten te waarderen.

Conclusie: ondanks dat iets ingewikkeld is of dat de problemen nog niet geheel zijn te overzien, houd moed en ga door. Ook voor mij was het een lastig avontuur, met een lange weg, maar met een duidelijk succesvol einde.

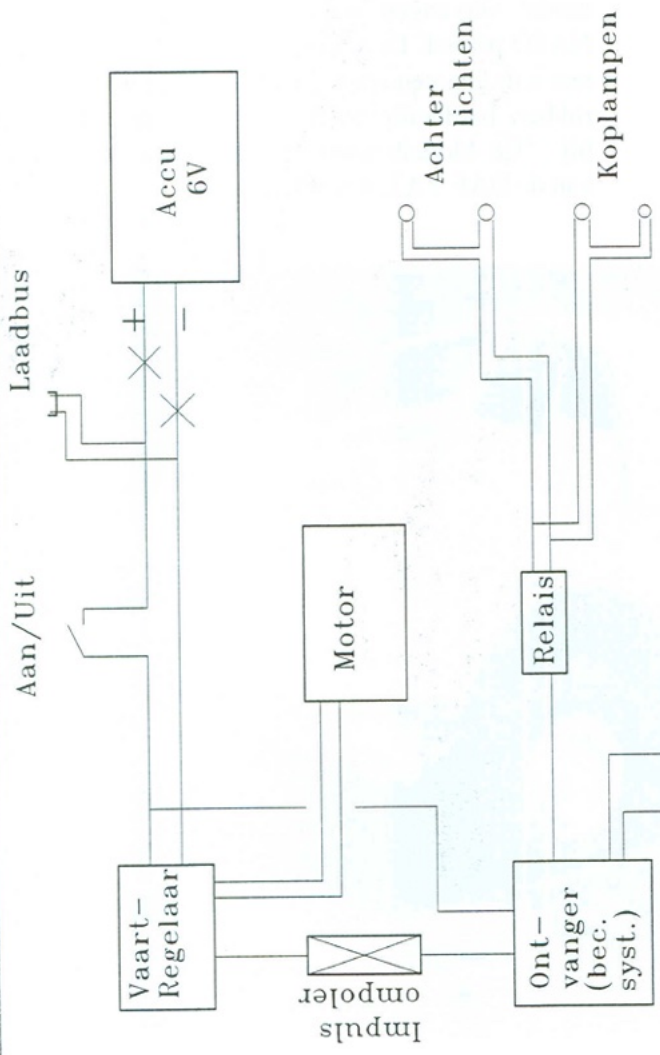
Rob Visser

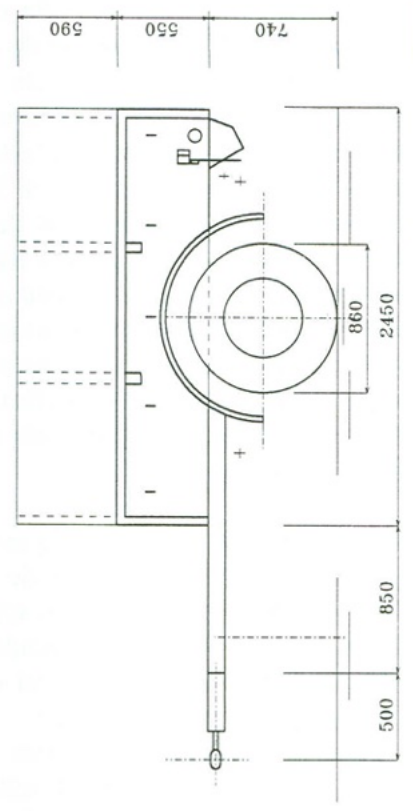
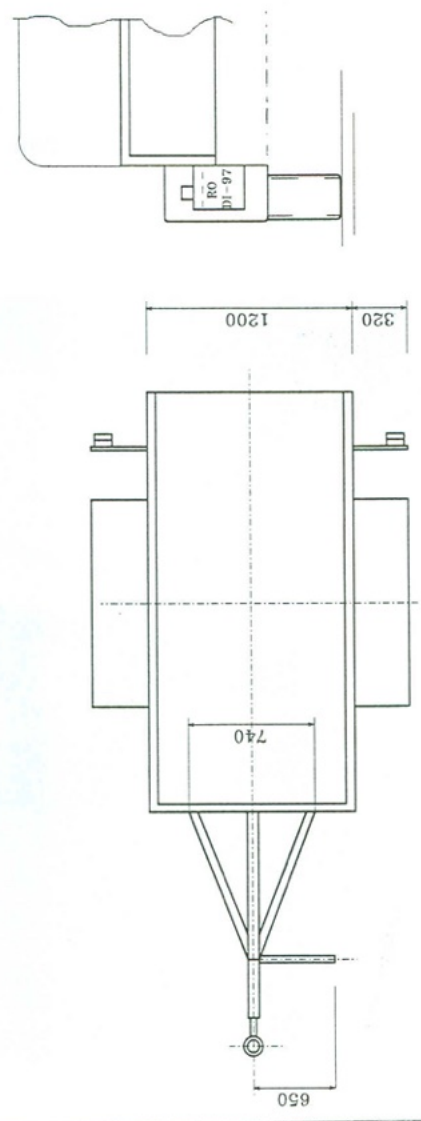
P.S.

Inmiddels zijn de oorspronkelijke banden van het model vervangen door banden met het originele NATO profiel. Deze zijn met behulp van een siliconenmal gegoten met koud hardend polyurethaan rubber, hardheid 55 shore. Voor geïnteresseerden: bij "De Modelbouwer" kan een plan + tekening van de DAF YA328 worden besteld.

Electrisch schema

SCALE - LINE

HOBBY & MODELBOUW

KWELKADE 53J 4001 RL TIEL TEL. / FAX 0344 - 631162

Binnenkort leverbaar via Scale-line en de Lancier

Conversie set voor de Tamiya Famo naar de bergings uitvoering

Sdkfz 9/1 met 6 tons Bilstein kraan

*Bestel deze zeer mooie set op tijd zodat u zeker weet dat deze mooie kit ook in uw bezit komt
Wij kunnen u nog geen exacte prijs geven op dit moment, als u interesse heeft in deze kit
neem dan even contact met één van ons op, zodat wij u verder kunnen helpen*

AFV

35040 Sdkfz 11 zugkraftwagen 3t zeer mooie kit met voorgebogen etchwerk €45,00

Scale-line

35042 voor en achterkap voor de AFV Sdkfz 11 €18,00

Fine molds

3504 Wehrmacht kompressor compleet met aanhanger €51,50

Accurate Armour

G01	British WWII 17 pdr antitankgun	€73,95
Kt102	Scammell Pioneer R10 gun tractor	€249,00
Kt101	Scammell Pioneer SV/25 recovery	€249,00
C63	Stuart Recce / tractor conversion	€61,50
K64	Staghound MK I	€114,00
C44	Centaur AA MKII	€64,00
K17	Archer 17 pdr SP anti tank gun	€129,50
K24	Tetrarch airborne tank	€61,50

Resicast

35153	airborne jeep Recce	€49,50
35148	airborne jeep Rame	€39,00
35156	airborne jeep signals	€49,00
35230	airborne containers	€21,50

Hobbyfan

hff003 M50A1 Ontos €166,65

Criet models

R071	autoblindo ansaldo AB41	€90,70
R061	TL/37 Protetto	€59,00
R040	autocannone Lancia 3/RO DA 90/53	€120,00

Openingstijden winkel

Maandag 13.00 - 17.00 uur

Dinsdag gesloten

Woensdag - Donderdag - Vrijdag 10.00 - 12.00 / 13.00 - 17.00 uur

Zaterdag 9.00 - 16.00 uur Donderdag koopavond 18.00 - 20.00 uur

WWW.SCALE-LINE.COM

Bij het opruimen van de documentatie die ik voor het artikel in DE TANK 153 had gebruikt kwam ik enkele foto's tegen van Achillesen (om die wat officieuze naam dan toch maar te gebruiken) met Nederlandse herkenningstekens. Ik had net het Academy model gekocht, dus waarom dit niet als Nederlands voertuig afgewerkt?

Op de foto's die ik in mijn bezit heb zijn verschillende voertuigen te onderscheiden:

Nr. 94-384 Tijger (met onderdeelnummer 402)

Nr. 95-274 Leeuw

Nr. 95-310 Poema

Nr. 95-287 General Foulkes

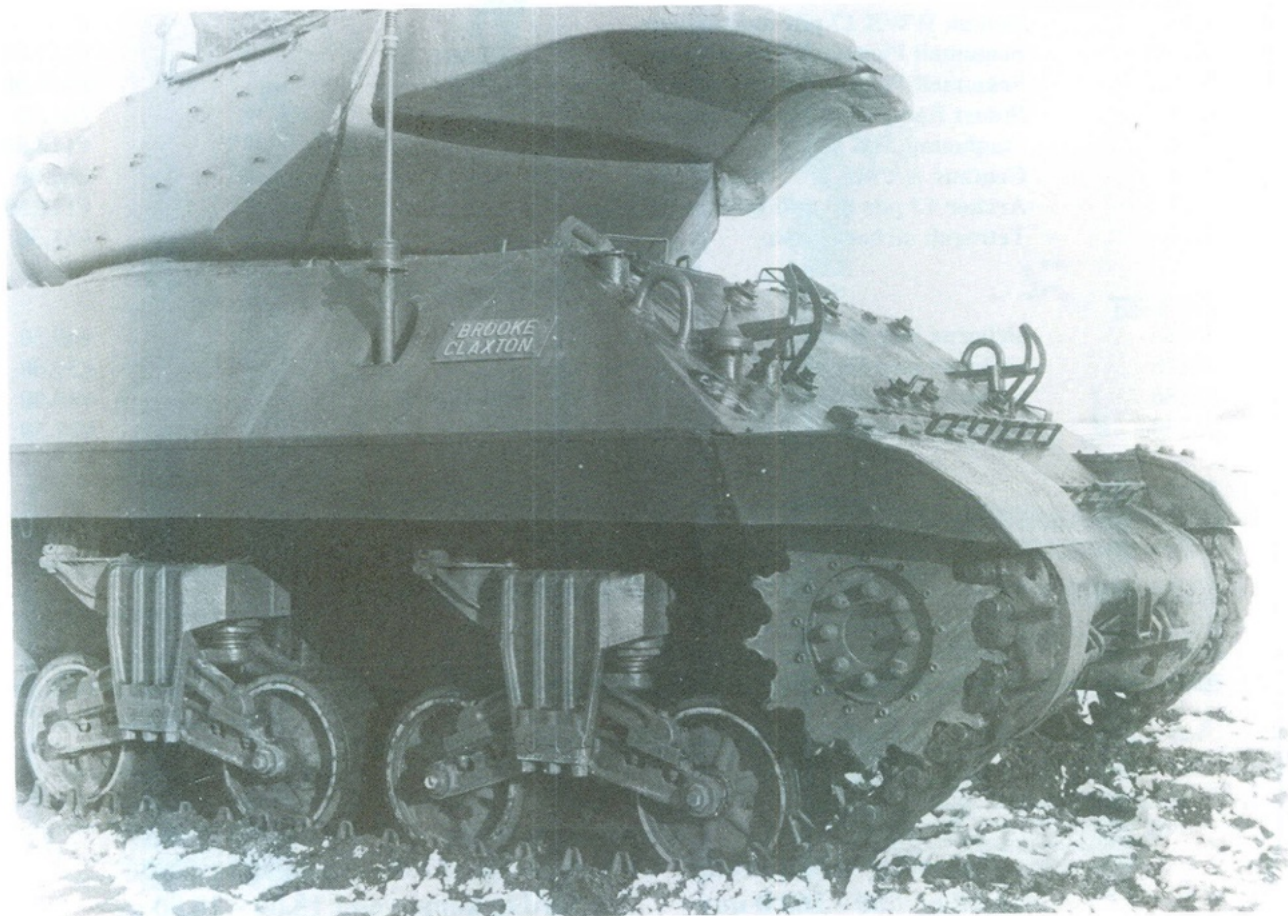
Onbekend nummer, Brooke Claxton

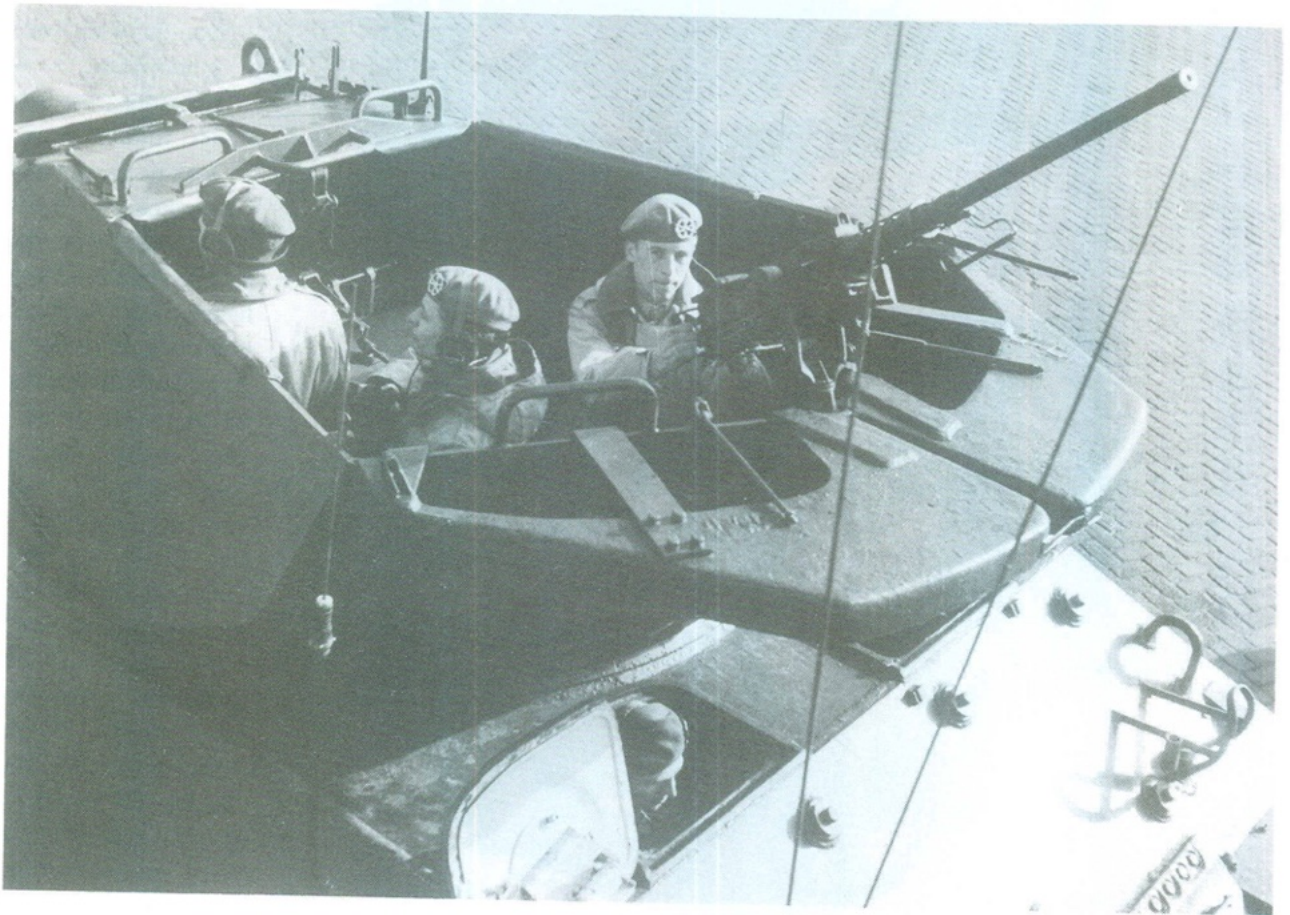
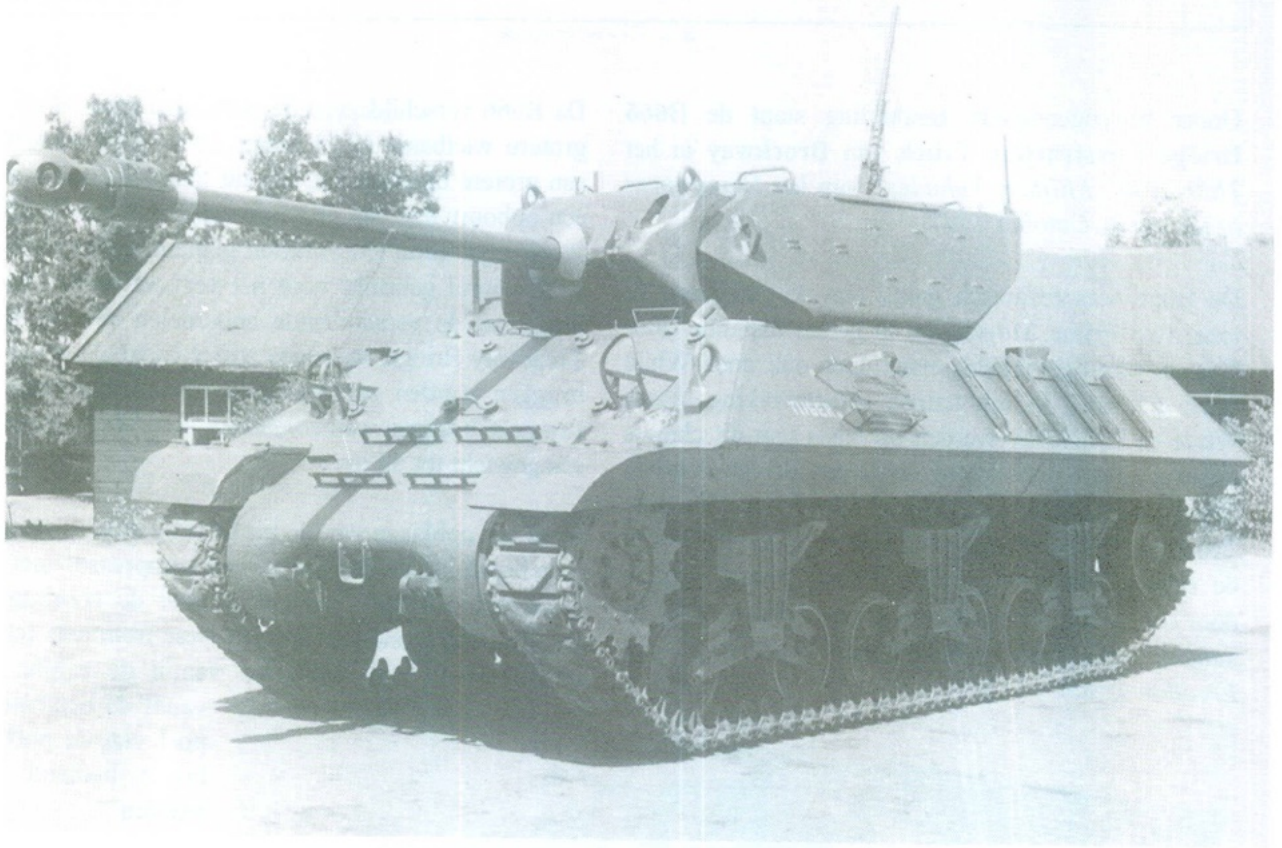
Behalve namen van grote roofdieren werden, kennelijk als eerbetoon aan de Canadese bevrijders, ook namen van Canadese generaals toegekend.

In een tweetal sterkte-overzichten van de KL staat het volgende:

- 17 maart 1951: aanwezig 24 stuks, Sherman M10 self. prop. GMC, twin diesel
- 2 januari 1959: aanwezig 25 stuks, in gebruik en opgelegd. Vermoedelijk uit de bewapening te nemen: 1959

In een van de laatste Transmobiels stond een artikel over de voertuigen van de Historische Verzameling Technische Dienst. Zij hebben een 17 pdr. G.M.C. M10 *Weet iemand meer over de M10's van de KL?*

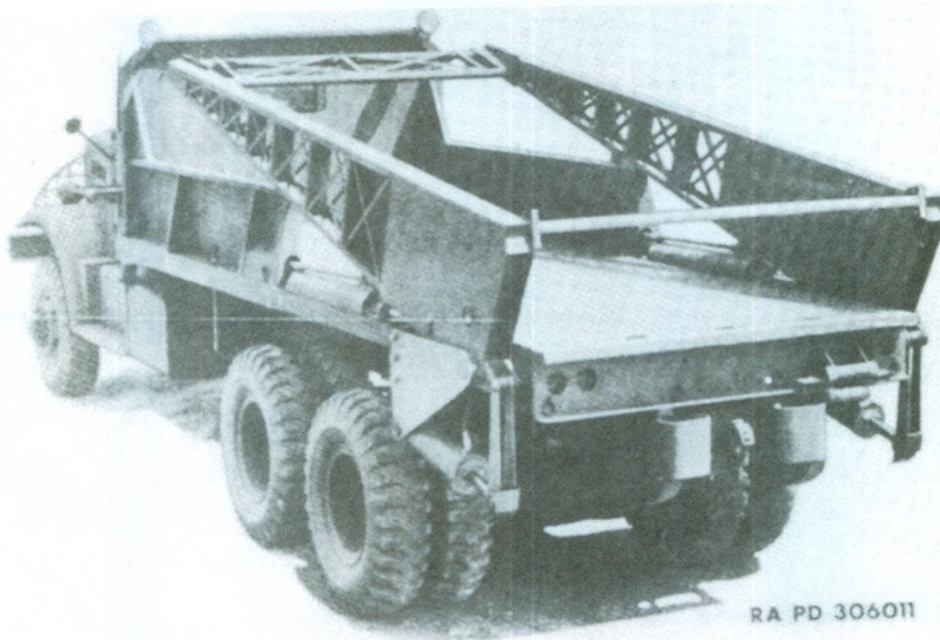
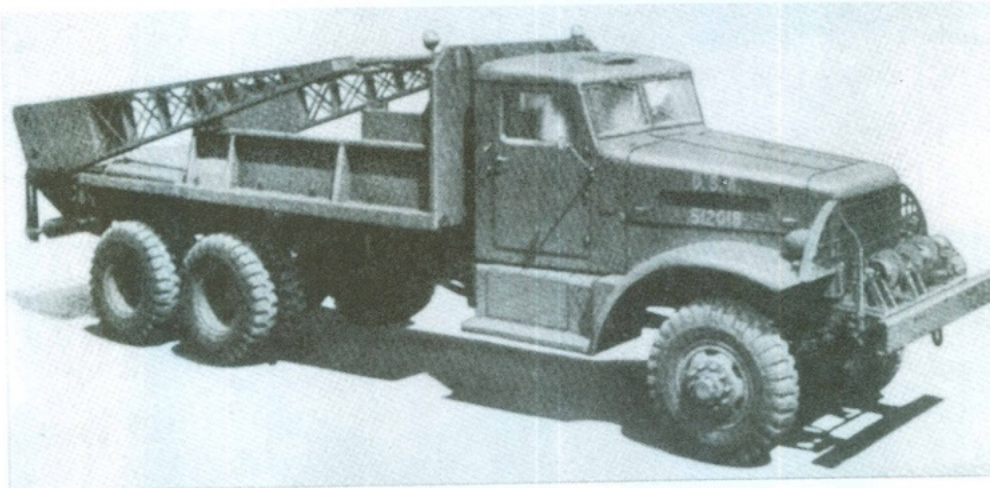

Onder bovengenoemde aanduiding staat de **B666 Bridge Construction Truck** van Brockway in het *TM9-2800 "Military Vehicles"* van het *Department of the Army, October 1947*.

De B666 was technisch gelijk aan de standaard 6-tons, 6x6 Prime Mover, die in eerste instantie door Corbitt was ontwikkeld, maar later ook door White werd geleverd. In een nauwe samenwerking tussen White en Brockway werden op basis van dit chassis nieuwe versies ontwikkeld, zoals een Bridge Pontoon Truck, een Crane and Shovel Truck en een Fire Truck. Alle drie droegen het typenummer 666, voor de *Bridge Pontoon Truck* werd dit vooraf gegaan door een **B**. De uitvoering werd ook bekend onder de aanduidingen *Bridge Construction Truck* en *Bridge Erection Truck*.

De B666 verschilde van de standaard truck door een grotere wielbasis (5,59 meter i.p.v. 4,70 meter) en een grotere bandenmaat. Op dit langere chassis werd een opbouw met een grote portaalkraan van de Daybrook Hydraulic Corporation geplaatst. Het voertuig werd vooral gebruikt voor het vervoer en de "handling" van de verschillende onderdelen van de Steel Treadway Bridge, waarmee zowel vaste als drijvende bruggen werden samengesteld. Het draagvermogen van deze bruggen was voldoende voor voertuigen met een gewicht tot 60 ton.

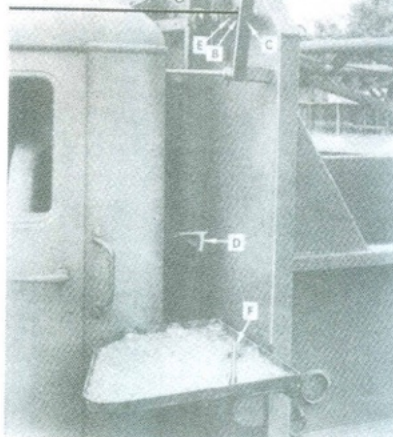
Voor het opblazen van de bij de brug behorende drijvers beschikte de B666 over een compressor met een capaciteit van 700 l/minuut. Achter de voorbumper van de truck stond een lier met twee trommels (capaciteit ruim 11 ton), die zowel vanuit de cabine als vanaf de bedieningspost van de portaalkraan bediend kon worden.

De portaalkraan, die aan de achterkant van de laadvloer was gemonteerd, werd gebruikt voor het openen en afladen van de stalen treadway-elementen, de drijvers, de zadel-onderdelen en alle andere benodigdheden. Hij werkte met vier door de motor aangedreven hydraulische cilinders en werd bediend vanaf een platform aan de voorkant van de laadvloer. De twee lange bovenste cilinders (een links en een rechts) zorgden voor het oprichten van de beide, simultaan bewegende, kraanbomen. De beide korte onderste cilinders hielden de kraan tegen als hij achter de auto werd gestrekt. Aan de balk tussen de beide

kraanbomen kon een katrol worden bevestigd en met behulp daarvan plus de lierkabel konden treadway-elementen ook buiten het bereik van de kraanbomen worden neergelegd. Het hefvermogen van de kraan bedroeg 3,6 ton, hij maakte een slag van 150 graden. Elke truck had een set speciale kettingen voor de

Poste de commande pour le système de levage

A - REAR CYLINDER VALVE LEVER
 B - TRANSMISSION POWER TAKE OFF LEVER
 C - OPERATING LEVER
 D - POWER TAKE OFF - DRIVE LEVER
 E - POWER TAKE OFF - LATCH
 RAPD 302007

Links: de bedieningspost voor de portaalkraan

Onder: Duitsland, 25 februari 1945. Een bruglegger van het 994th Engineer Bridge Battalion, 1st US Army, vervoert brucelementen en twee pontons naar de Roer ten behoeve van een treadway brug van Windon naar Kreuzau.

“handling” van de treadway-elementen. Deze hadden aan de zijkanten drie hijsogen, waarvan de middelste precies op het zwaartepunt zat. De kettingen waren zodanig ontworpen dat in een keer twee elementen tegelijk konden worden op- of afgeladen.

De normale lading van een treadway truck bestond uit:

- 4 treadway-elementen
- 2 opgeklapte drijverzadels
- 2 opblaasbare drijvers
- 4 treadway afstandshouders
- 9 treadway connecting pins (w.v. 1 reserve)
- 2 ankers en ankerkabels voor de drijvers
- 4 peddels
- 4 75-voet oeververankeringskabels.

De treadway-elementen werden op hun zijkant vervoerd. De onderdelen van de drijverzadels lagen tussen en op de treadway-elementen, de opgevouwen drijvers lagen achterop, tussen de beide kraanbomen. Alle kleinere benodigdheden en kabels werden opgeborgen waar er maar ruimte was.

In Duitsland, 25 février 1945. Un poseur de pont du 994th Engineer Bridge Battalion, 1st US Army, transporte des éléments de pont et deux supports gonflables vers la Ruhr pour la construction d'un pont Treadway de Windon à Kreuzau (US Army).

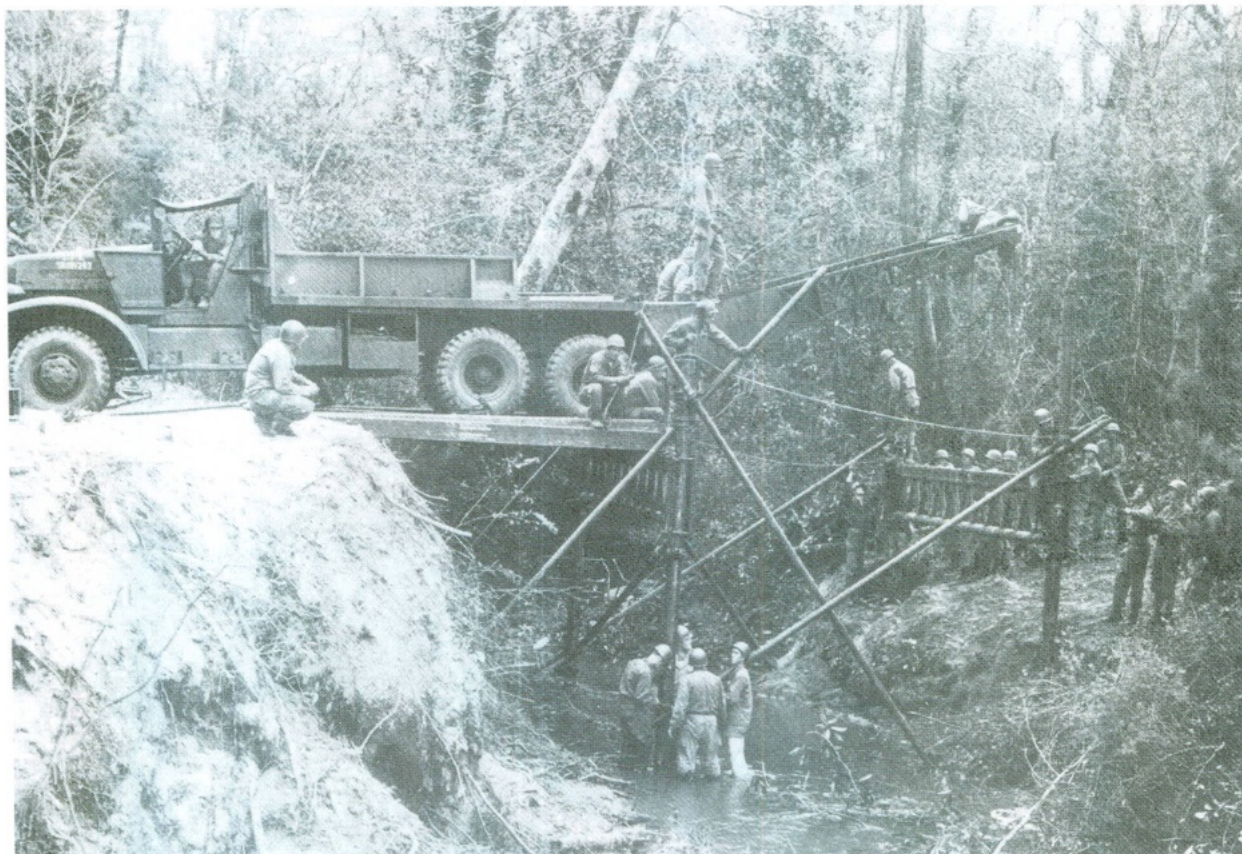
De B666 had een waadvermogen van 1,40 meter, waardoor hij een stuk achteruit het water in kon rijden om dan de brugdelen neer te leggen.

De B666 is niet alleen door Brockway gebouwd (1.166 stuks, van 1942 tot 1944), maar ook door White (1.152 stuks), Ward LaFrance (589 stuks) en FWD (168 stuks). De voertuigen van deze merken waren uiterlijk niet van elkaar te onderscheiden. In juni 1945 telde het Amerikaanse leger 33 (M2) Treadway Bridge Companies, elk met 36 treadway

trucks, die ieder het materieel vervoerde om in 45 minuten 7,30 meter brug te bouwen. Per compagnie dus 262,8 meter treadway bridge!

Bronnen:

- Transmobiel 5/1997, Zware 6-tonners van White, Corbitt en Brockway;
- Véhicules Militaires, Gros Cubes, Le Brockway poseur de pont
- TM 5-272 Steel Treadway Bridge M2, May 1944

Camp Rucker (Alabama), 28 maart 1951. Mannen van de 139th Treadway bridge Company bezig met het installeren van trestles t.b.v. van een vaste treadwaybrug.

VRAAG & AANBOD, vervolg

BERT KOOPMAN, [REDACTED] heeft nog een tweede vraag: "Ik zoek de motor van de Zündapp Ks 750 van Revell (kit no H-2139). Het gaat mij om het complete pakket dan wel de navolgende onderdelen van de motor: 7, 8, 9, 15, 16, 17, 18, 19, 20 en 22. Wie kan mij hier me helpen, eventueel tegen vergoeding. Alvast zeer bedankt voor uw reacties!"

De mooiste boeken vindt U in de TMB Postorder Bookshop

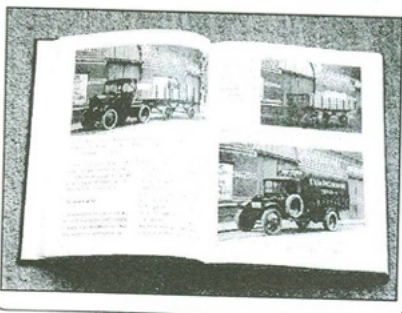
NIEUW IN DE TMB BOOKSHOP

DEUTSCHE MILITÄRFahrZEUGE - SEIT 1945 - BUNDESWEHR UND NVA. Zeer

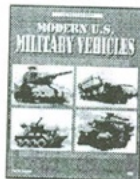
compleet overzicht van de West- en Oostduitse legervoertuigen sinds 1945. Behalve de Duitse producten ook alle geïmporteerde voertuigen, waaronder Amerikaanse en Sovjet tanks, trucks en ander rollend materieel. Veel (vooral Oostduitse) foto's in deze encyclopedie zijn nooit eerder gepubliceerd. Ook volop technische gegevens. 624 blz, 24 x 17 cm, 3 cm dik, ca. 900 foto's, harde kaft, Duits Bestelcode: **4MILDEUT** € 48,95

CARROSSERIE STEVENS: VAN PAARDENKAR TOT COMPOSITRAILER. In 1870 begon Carrosserie Stevens te Lede-

berg met de bouw van paardenwagens. Vanaf de jaren twintig groeide dit bedrijf uit tot één van de grootste trailer- en carrosseriebouwers in België. Geregeld werden voertuigen aan het Belgische leger geleverd. In 1997 werd de bekende firma SEFA, die o.a. Bedford, Ford, MAN en Volvo legertrucks carrosseerde, overgenomen. Bij Carrosserie Stevens bleef een schat aan historisch materiaal bewaard. Hierdoor kon dit prachtige standaardwerk worden samengesteld. Honderden historische truckfoto's op groot formaat, ook militaire wagens. Bij de vooroorlogse trucks (210 foto's) o.a. Auto-Traction, Berliet, Brossel, Büssing-NAG, Chenard & Walcker, Chevrolet, Ford, Krupp, Latil, Miesse, Minerva, Pipe, Renault en Studebaker. 288 blz, 27 x 21 cm, 2,5 cm dik, 460 foto's, harde kaft, Nederlands. Bestelcode: **4STEVCAR** € 59,65

MODERN US MILITARY VEHICLES. Beschrijft o.a. de terreinwagens, trucks, bussen, tanks, pantserwagens, reddings- en bergingsvoertuigen die het Amerikaanse leger tegenwoordig in gebruik heeft. Overwegend foto's, maar met gedetailleerde onderschriften. 160 blz, 27 x 21 cm, 300 foto's, paperback, Engels. Bestelcode: **4USVEH** € 31,99

Bezoek www.transmobiel.com/

Op onze website vindt U de complete TMB Bookshop catalogus met meer dan 1.000 boektitels. U kunt hier bovendien gemakkelijk boeken on-line bestellen.

FAHRZEUGE DER SCHWEIZER ARMEE.

Pas verschenen standaardwerk over de Zwitserse wiel- en rupsvoertuigen tussen 1900 en 2000. Berna, FBW, Mowag, Saurer, Steyr en veel andere merken komen aan bod, net als de in de USA gekochte Beep's, GMC's e.d. 320 blz, 28 x 24 cm, 24 mm dik, 700 z/w- en kleurenfoto's, Duits. Schitterend! Bestelcode: **4FAHRCH** € 69,70

WEAPONS OF PATTON'S ARMIES.

Overzicht van de wapens en voertuigen waarmee generaal Patton zijn overwinningen behaalde. Vooral tanks, halfrupsen en artillerie. Rijk geïllustreerd met veel actiefoto's. 160 blz, 27 x 21 cm, 200 foto's, Engels. Bestelcode: **4PATWEAP** € 30,99

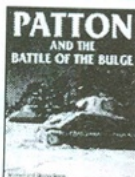
PATTON - Operation Cobra and beyond.

Toen de Amerikaanse troepen 1 maand na D-Day in Normandië bleven steken, zorgde de operatie Cobra van Patton ervoor dat kon worden opgerukt naar Parijs. Dit boek bevat een schat aan historische foto's uit het Patton Museum en de National Archives. 160 blz, 27 x 21 cm, 200 foto's, paperback, Engels. Bestelcode: **4PATCOBRA** € 31,99

PATTON'S TANK DRIVE - D-Day to Victory.

Patton, zijn mannen en tanks tijdens het oprukken van Normandië tot aan de Rijn. Rijk geïllustreerd. 160 blz, 27 x 21 cm, 200 foto's, paperback, Engels. Bestelcode: **4PATANK** € 31,99

PATTON AND THE BATTLE OF THE BULGE. Het Duitse tegenoffensief "Wacht am Rhein" werd eind 1944/begin 1945 in de Ardennen tot staan gebracht door Patton's troepen. Dit boek vertelt met authentieke foto's alles over deze Battle of the Bulge. 160 blz, 27 x 21 cm, 200 foto's, paperback, Engels. Code: **4PATBULGE** € 30,99

COMPLETE PATTON BIBLIOTHEEK!

Bovenstaande vier Patton boeken van Michael Green kunt U samen bestellen voor de speciale prijs van: € 109,99 Bestelcode: **4XPATTON**

BEUTE-KRAFTFAHRZEUGE UND -PANZER

(Spielberger 12). Overzicht van het buitgemaakte Belgische, Britse, Franse, Nederlandse, Poolse en Sovjet-materieel dat op grote schaal door de Duitse Wehrmacht werd gebruikt. Zeer unieke foto's van Nederlandse en Belgische legervoertuigen in Duitse dienst. Ook informatie over de oorlogsactiviteiten van Ford Amsterdam, Ford Antwerpen en DAF Eindhoven, waar o.a. werd gewerkt aan de ontwikkeling van de Maultier halfrupsen. Uniek standaardwerk! 326 blz, 26,5 x 23 cm, 698 foto's, Duits. Bestelcode: **4SPIEL12** € 48,95

RAD- UND KETTENFAHRZEUGE DER BUNDESWEHR in den 90er Jahren. Rijk geïllustreerd overzicht van al het moderne rups- en wielmaterieel van de Bundeswehr. Ook prototypen. 320 blz, 23 x 26,5 cm, 350 z/w- en 20 kleurenfoto's, Duits Bestelcode: **4BW90** € 39,95

Die Landstreitkräfte der NVA

DIE LANDSTREITKRÄFTE DER NVA. Alles over de voertuigen van het vroegere Oost-Duitse leger, de NVA: tanks, geschat, geniematerieel, raketlanceerders, amphibieën en trucks. Veel actiefoto's. Aanbevolen! 192 blz, 27 x 24 cm, 97 z/w- en 44 kleurenfoto's, Duits. Code: **4NVA** € 32,95

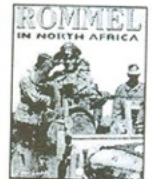
DER PANZERKAMPFWAGEN 35 (t). De door Skoda gebouwde Pz Kpfw 35(t) werd intensief door de Wehrmacht ingezet. Dit rijk geïllustreerde standaardwerk behandelt de ontwikkeling, productie en het gebruik van deze tank en z'n varianten. Veel foto's, details en kleurenschema's. 220 blz, 29,5 x 21 cm, 380 z/w- en 60 kleurenfoto's, Duitse + Engelse tekst. Bestelcode: **4PZK35** € 43,95

AMERICAN TANKS OF WWII IN COLOR. Kleurenfoto's van overgebleven tanks, halfrupsen en pantserwagens. Veel Sherman's en halftracks. Ook interieurs en details. Veel inspiratie voor modelbouwers! 96 blz, 23 x 21 cm, 80 kleurenfoto's, Engels. Code: **4AMTANK2** € 24,99

ROMMEL IN NORTH AFRICA.

De campagnes van de Duitse generaal Rommel in de Noord-Afrikaanse woestijn. Unieke foto's, veel van tanks en andere legervoertuigen. Tegelijk ook een biografie over de laatste levensjaren van de beroemde "Woestijnvos". 160 blz, 27 x 21 cm, 200 foto's, paperback, Engels. Code: **4ROMMEL** € 30,99

BESTELLEN IS EENVOUDIG!

Maak het betreffende bedrag met vermelding van de bestelcode(s) over op één van onderstaande rekeningen:

Nederland: - Rabobank 1605.02.047
- Postbank 1304466
België: - prk 000-1497205-10

t.n.v. Johan van Loon te Rumst. Vermeldt bij telebankieren of girotel a.u.b. ook uw postcode + huisnummer. Wij zenden U het bestelde zo snel mogelijk per post toe in een speciale, stevige kartonnen verpakking.

Prijzen geldig in Nederland en België, in euro, incl. BTW, porto en stevige, beschermende verpakking. Op alle boeken omruilgarantie bij fabricagefouten. Levertijd 2-3 weken na uw overschrijving (afhankelijk van de bank). Wijzigingen voorbehouden.

TMB Postorder Bookshop

Van der Taelenstraat 40 A, B-2840 Rumst
Tel. (NL): 00-32-3-288.96.40
E-mail: jvanloon@pandora.ba

Een paar maanden geleden kocht ik de **Diamond 969A Wrecker** van ROY Models. Takelwagens hebben iets speciaals en deze "moest" dan ook aan de collectie worden toegevoegd. De bouw gaf geen onoverkomelijke problemen, maar het was hier en daar toch wel een hele kluit. Met name het takelgedeelte vroeg de nodige aandacht.

Nu beschik ik gelukkig over een exemplaar van het **TM 9-811**, het "*Technisch handboek der 4 ton vrachtwagens met 6 aangedreven wielen, Modellen <DIAMOND T>*" en met behulp hiervan werd het een stuk duidelijker hoe de kabels via de verschillende katrollen naar de kabelhaken werden geleid. Een bijkomend gemak was dat het boek afkomstig was van het Belgische Ministerie van Landsverdediging en daardoor dus uitstekend leesbaar was. Hieronder vindt u het gedeelte dat betrekking heeft op het takelwerk en alles wat daarbij hoort. Veel succes bij de bouw!

DEPANNAGEWAGEN

Algemeenheden. Op alle depanneerwagens van 4 ton met zes aangedreven wielen is een tweearmige kraan van 5 ton (10 ton met katrol) gebouwd. De inrichting bestaat uit het depannageraam dat op het steunraam van de raderbak is aangebracht, de windassen en de kraan. De raderbak heeft een versnelling voorwaarts en een achterwaarts. Hij kan de rollen der windassen samen en afzonderlijk aandrijven.

Elk windas heeft 61 meter (200 voet) kabel. De kraan die op een spil bevestigd is kan in rechte hoek tegenover het voertuig draaien en kan eveneens stijgen en dalen. Een telescopische stutpeiler kan aan elke zijde van het voertuig verlengd worden om gedurende het depannagewerk de stabiliteit te verhogen. IJzeren hechtgereedschap, takels, sleepbalken en lussen worden met het voertuig geleverd (fig. 24).

Stutpeilers.

- 1 De twee buisvormige uitschuivende stutpeilers zijn uit staal vervaardigd. Hun hoogste (buitenste) deel is met een spil aan het bovenste gedeelte van het depannageraam vast. Het binnenste gedeelte loopt uit op een stalen voet waaraan een ketting gehecht is. De ketting verhindert het te ver uitschuiven van de binnenste buis om te verhinderen onder de kracht te glijden. In baanpositie rust de stutpeiler langs onder op het depannageraam. Om de buizen in elkaar te houden is er een grendel met veer door de buitenste buis die langs een opening door de binnenste buis gaat.
- 2 Om de stutpeiler in dienst te stellen, neem het handvat van de voet en haal de peiler van zijn plaats. Vervolgens trekt men de spil uit de buis en laat men de buizen uit elkaar glijden. De peiler ombuigen en zover mogelijk in de richting van de last overtrekken. De voet op de grond laten vallen.

- A = Sleepbalk.
- B = Koffer.
- C = Kabel.
- D = Katrol van de kraan.
- E = Hefboom.
- F = Noodband.
- G = Raamkatrol.
- H = Lampen.
- I = Kraan.
- J = Luchtcompressor.
- K = Stutpeilers.
- L = Windassen.
- M = Depannageversnellingsdoos.
- N = Voetstuk der acetylineflessen.
- O = Aandrijfketting van de depannageversnellingsdoos.
- P = Voetstuk van de zuurstoffles.
- Q = Werkinghandles.
- R = Grendelspil der peilers.
- S = Peilerketting.
- T = Tandrad met klep van de windasrol.

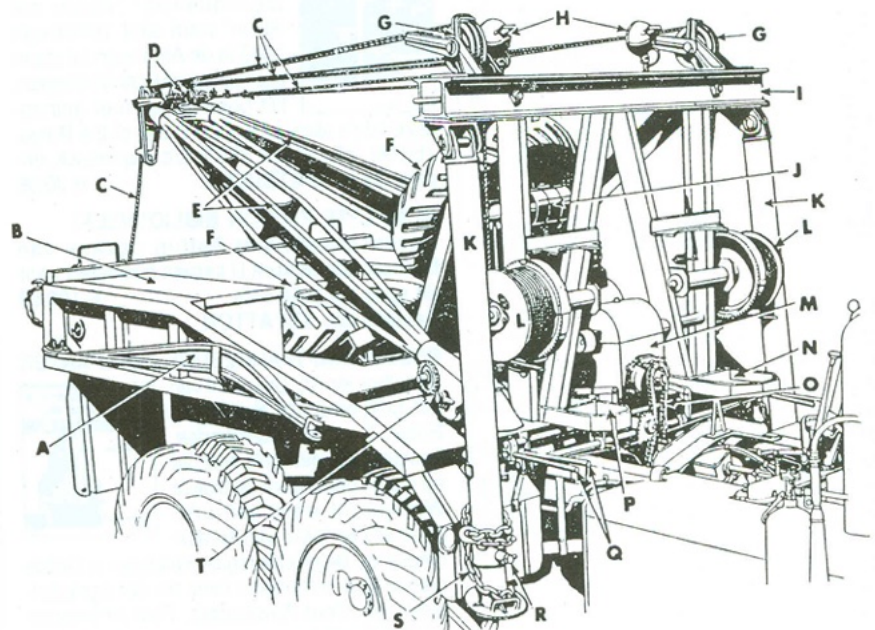

Fig. 24 — Depannageuitrusting.

Dan de grendel in het bovenste deel drijven om het inschuiven te verhinderen. De twee helften vormen zo één stevig been. De ketting onder aan het depannageraam vastleggen.

- Men mag slechts aan de kant van de last de peiler gebruiken. Als men eveneens aan de andere kant gebruikt zal de wagen in de richting van de last overhellen. De peiler aan de tegenovergestelde richting wordt zo opgelicht en zodra het heffen ophoudt kan de wagen niet meer in zijn normale houding terugkomen daar hij door de peiler opgehouden wordt.

Werking (fig. 25)

- Om de kabel te ontspannen, de trommel van het windas vrijmaken door de handle die het inschakelen van de aandrijvingspil met de trommel verbindt, te verplaatsen. De speciale rem verhin-

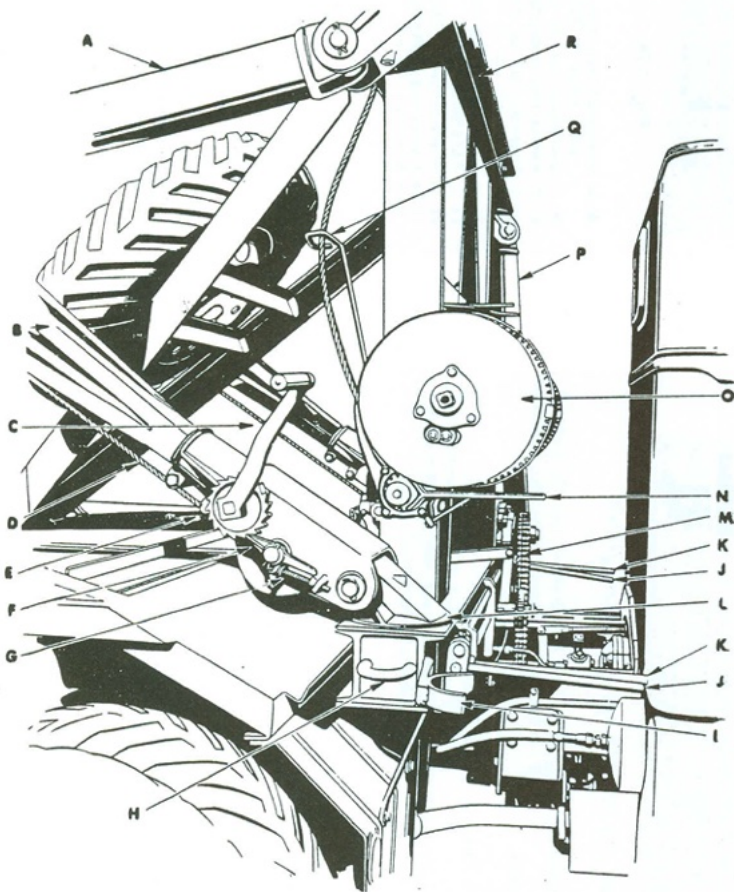

Fig. 25. — Werkmechaniek van de depannagewagen.

A = Steunpeiler.	K = Bewegingshandle van de linkerwindas.
B = Kraanarm.	L = Hielgewricht van de kraanarm.
C = Werkzwengel.	M = Tandradketting.
D = Trommelkabel van de kraanarm.	N = Hefboom voor veranderen van versnelling.
E = Veiligheidsstandrad van de zwengel.	O = Trommel van de kraanarmkabel.
F = Blokkeerpal.	P = Stutpeiler.
G = Veer van de blokkeerpal.	Q = Staaf van de automatische rem.
H = Achterhaak van de peilerketting.	R = Raam van het depannagemechanisme.
I = Steun van de steunpeiler.	
J = Bewegingshandle van de rechterwindas.	

dert de kabel af te rollen als hij niet gespannen is. Eenmaal de kabel vrij, trekt men iets om hem van de haak, in de achterste hoek van de wagen, los te maken, dan is de kabel gereed om achter aan de wagen te werken of om met de kraan mee te draaien als deze ontgrendeld wordt om op de kanten te werken.

- Figuur 25 toont het werkmechanisme. De werktang der automatische kabelrem is zichtbaar in remmende positie. Onder de drukking spant de kabel zich en trekt hij de stang over. Als deze stang zijn verticale stand inneemt, komt hij op een uitsteeksel dat de rem ontspant.
- Om de trommel gedurende het afrollen van de kabel te ontkoppelen, de bewegingshefboom van de raderbak induwen, trekken wanneer men terug de trommel met het aandrijvingmechanisme wil inschakelen.

- Het heffen en dalen der kraanarmen gebeurt met behulp van een afneembare zwengel die op het uiteinde van de trommelas past. Deze zwengel dient eveneens om de kabel aan de spannen vooraleer opnieuw te verrekken.

- Het in werking stellen der beide trommels kan van de ene of andere kant gebeuren. Er zijn twee handles aan elke kant. De buitenste is van de dichtstbijzijnde trommel, de binnenste hefboom dient voor de trommel aan de andere kant. De binnenste hefbomen zijn daarenboven van een mouw voorzien die dient om aan de motor meer of minder gas te geven, zoals het ook bij een motorrijwiel in gebruik is.

Beschrijving (fig. 177 en 178).

Het geheel van de herstelling bestaat uit: bak van de tandraden, twee windassen twee pijlen, twee kabels van de windassen, twee kabels met pijlen en noodzakelijke katrollen tot het leiden van de kabels. Dit dispositief neemt een onafhankelijk geheel aan dat op de vastgehechte steunen gemonteerd is aan de langsliggers van het chassis. Men mag het geheel vervangen of elk van zijne delen afzonderlijk.

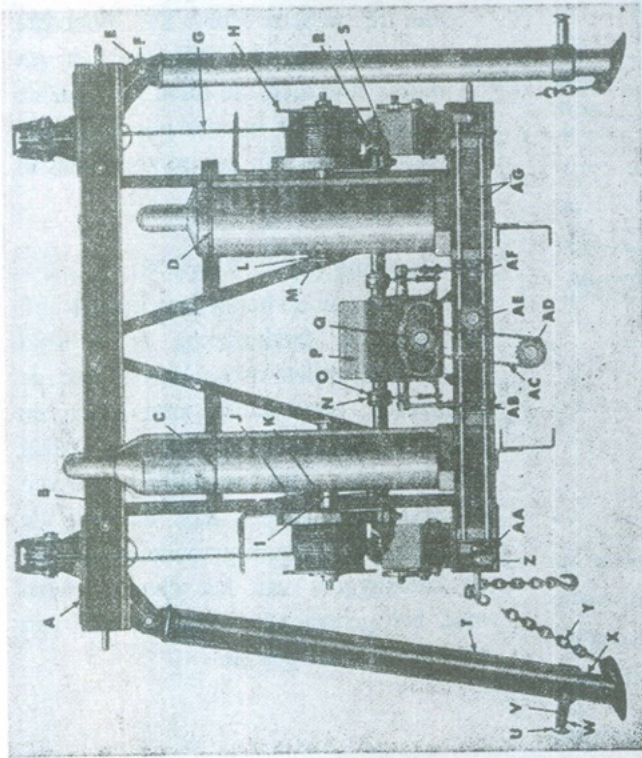

Fig. 177. — Kraan van een herstelwagen, vooraan gezien.

- A = Stoponderlegging van het wentelende gewricht.
- B = Met autogene gesoudeerde chassis.
- C = Vasthechtingsring van de grote fles.
- D = Vasthechtingsring van de grote fles.
- E = Gewicht van het steunstuk.
- F = Gewichtas van het steunstuk.
- G = Gewichtas van het steunstuk.
- H = Trommel.
- I = Holle as van een tandwiel (voorzien van het kussentje).
- J = Veerrem.
- K = Tap van een veerrem.
- L = As van een trommel.
- M = Vasthechtingsring van de trommelas.
- N = Centrale plaat van verbinding.
- O = Naaf van de verbindingstengel.
- P = Bak van de tandraden.
- Q = Tandwiel as van de bak met tandraden.
- R = As van het tandwiel van de trommel.
- S = Steun onderlegging van het tandwiel van de trommel.
- T = Steunstuk (buitenkant).
- U = Treksluiting.
- V = Grendelingspen van het steunstuk.
- W = Grendelingsveer van het steunstuk.
- X = Steunstuk (binnenste).
- Y = Ketting van het steunstuk.
- Z = Gewicht van de hefboom.
- AA = Verspreidingspijp.
- AB = Aandrijfhefboom van de afstandkoppeling.
- AC = Ketting met rollagers.
- AD = Tandwiel.
- AE = Tandwiel van de spanning.
- AF = Tandwielsteun van de spanning.
- AG = Bewegende staang.

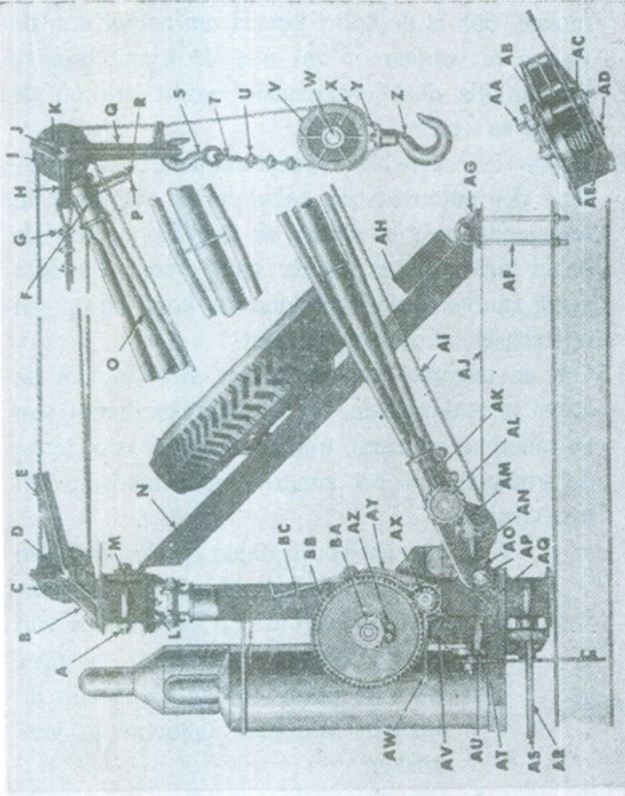

Fig. 178. — Kraan van de herstelwagen op zij gezien.

- A = Vasthechtbout van het sterke steun-AC = Vast sluitstuk van de as van het spoelwiel (25,4 x 228,6 mm.).
- B = Katrolkap van de chassiskraan.
- C = Katrol (op kussentje).
- D = Katrol van de sterke steunpaal.
- E = Gidskabel van de chassis.
- F = Mof verzameling van de pijl.
- G = Aansluitkabel.
- H = Aanhakingskap van de kabelpijl.
- I = Katrol (op kussentje).
- J = Katrolas met pijl.
- K = Katrolkap met pijl.
- L = Vasthechtplaat van het gewricht.
- M = U-blok van de sterke stopsteunpaal.
- N = Sterke steunpaal.
- O = Pijl.
- P = Aansluitbout.
- Q = Gidskabel van het pijl uiteinde.
- R = Stopbroche van de aansluitbout.
- S = Kabelhaak (nr 28).
- T = Kabel.
- U = Kabelhaak.
- V = Doorsnede van de katrol.
- W = Doorsnede van de katrolas.
- X = Doorsnede van het katrolraam.
- Y = Onderlegging van de haak van doorsnee katrol.
- Z = Haak van de doorsnee katrol.
- AA = As van de trommelpijl.
- AB = Tandwiel van de trommel met pijl.
- AD = As van de trommelpijl.
- AE = Trommelpijl.
- AF = Ring van de sterke steunpaal.
- AG = Versterkingsbankje van de sterke steunpaal.
- AH = Versterkingsbankje van de sterke steunpaal.
- AJ = Kabelpijl.
- AJ = Versterkingsplaat.
- AK = Verzamelingsmof van de pijl.
- AL = Spoelwiel van de trommelpijl.
- AM = Pal van de trommelpijl.
- AN = Veer van de pal.
- AO = Tap van de veerpal.
- AP = Gewrichtas van de pijl.
- AQ = Gewricht van de pijl.
- AR = Commandohandvat van het vermogen.
- AS = Commandohandvat van de koppeling.
- AT = Verbindingsdrijfstaang.
- AU = Gebogen verbindingdrijfstaang.
- AV = Haak van de renregeling.
- AW = Verwisselingshefboom van de tandwiel.
- AX = Tandwiel van de windstrommel.
- AY = Ijzeren beschermingsplaat.
- AZ = Aanhak van de stalen kabel.
- BA = Zwenkel van de trommel.
- BB = Remband van de trommel.
- BC = Excentriek van de rem.

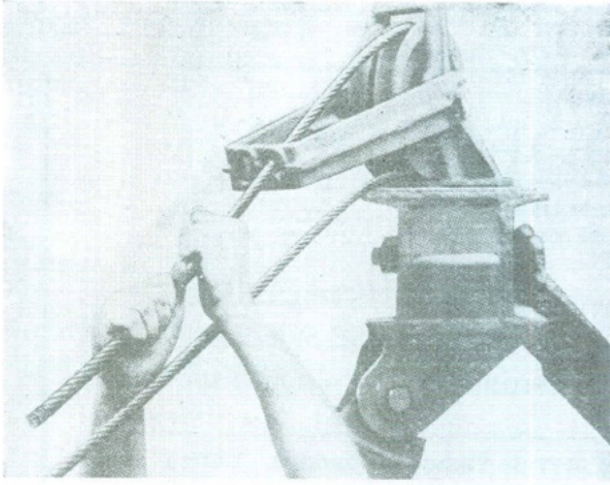

Fig. 181. — *Montering van de disselboomkabel op de katrol van het raam.*

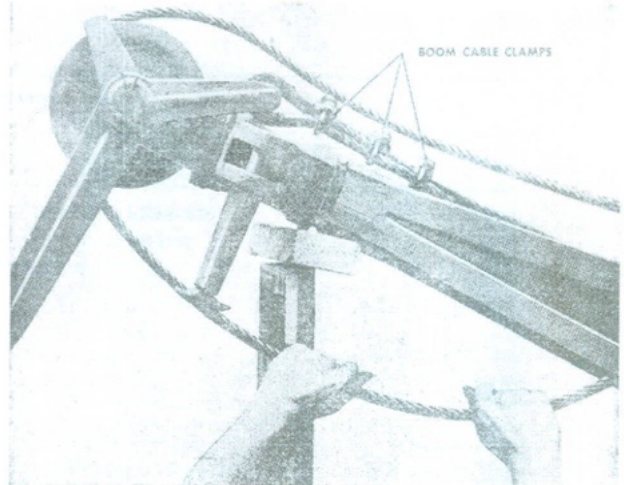

Fig. 182. — *Montering van de kabel op de disselboomkatrol.*
 Boom cable champs = Haken van de disselboomkabel.

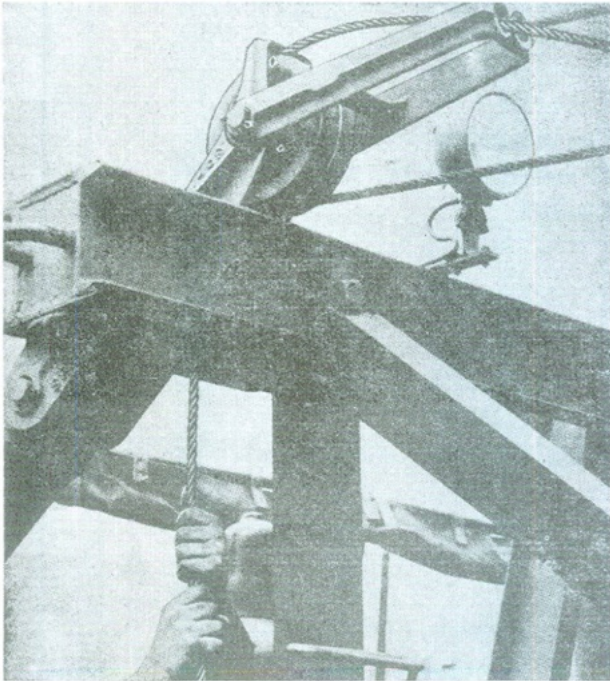

Fig. 186. — *Aanzetting van de windaskabel op de katrol van het chassis.*

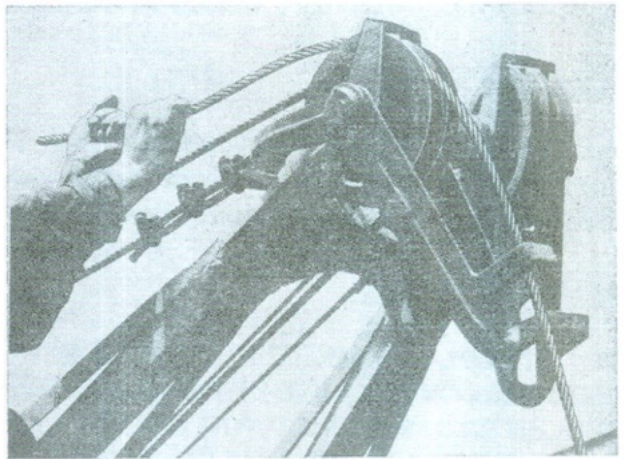

Fig. 185. — *Aanzetting van de windaskabel op de katrol van de disselboom.*

Fig. 190. — *Uiteenname van de katrol van het chassis.*

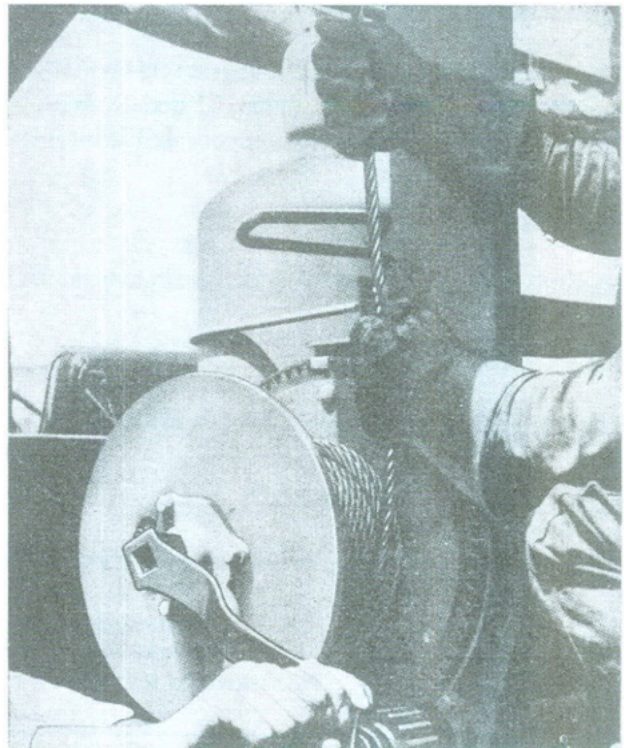

Fig. 187. — *Oprollen van de kabel op de windastrommel.*

DE LANCIER MODELBOUW

SPECIALISTEN IN MILITAIRE
MODELLEN, FIGUREN EN
BOEKEN

Herenstraat 74
2802 KJ Gouda
Nederland

Tel: (0)182-528185
Fax: (0)182-584290
E-mail: delancier@zonnet.nl

AFV-Modeller no. 3 is binnen met 2 zeer goede artikelen over de Famo van Tamiya. Euro 11,35

ABER

De etchings van dit merk zijn binnen! In de winkel is op dit moment een grote voorraad aanwezig.

AFV-CLUB

Van AFV hebben wij de SdKfz 11 halftrack in huis. Het is een zeer gedetailleerd model met o.a. voorgedrukte etchings. Scale-Line heeft voor dit voertuig de voor-en-achterhuif gemaakt. De prijs bedraagt Euro 45,00 voor de wagen en Euro 18,00 voor de huifset.

DEMONSTRATIE!!!!

**OP ZATERDAG 11 MEI ZULLEN ONZE BELGISCHE VRIENDEN OP VELER VERZOEK WEER EEN GEWELDIGE DEMONSTRATIEDAG VERZORGEN. RUDI, MARIJN EN JAN ZULLEN ER SAMEN MET NOG ENKELE COLLEGA'S ZIJN!
IK WIL IEDEREEN DIE INTERESSE HEEFT HIERBIJ UITNODIGEN OM AANWEZIG TE ZIJN OP DEZE DAG.**

ROYAL MODELS

Van Royal Models heb ik de volgende sets op voorraad: Marder III update, Puma update, Elefant update, Ferdinand update, SdKfz 231 update, Wespe update, M13/40 update en Semovente update. Verder nog 2 nieuwe sets figuren voor de Elefant/Ferdinand met elk 3 figuren.

ITALERI

Van Italeri is er weer een beperkte heruitgave van de **Priest**. Wees er snel bij! Euro 18,50

PRECISION MODELS

De houten Nederlandse ophaalbrug is eindelijk uit. Lengte van het model 70cm. Prijs Euro 99,00

NIEUWE VOORRAAD VAN:

Wolf figuren, Resicast voertuigen en figuren, boeken, de Verlinden catalogus 2002 etc.

OPENINGSTIJDEN VAN DE WINKEL
WOE. TM ZA. VAN 10.00 TOT 17.00
DONDERDAG KOOPAVOND VAN 19.00 TOT 21.00